

AZ ALSÓ-BORSODI  
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1893. szept. 7-én Miskolczon

és

1894. április 4—5-én Eger-Lövön tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK  
JEGYZŐKÖNYVE.



SZERKESZTETTE :

SÓLYOM GYULA

e. m. főjegyző.



MISKOLCZ,  
WESSELÉNYI GÉZA KÖNYVNYOMDÁJA  
1894.



AZ ALSÓ-BORSODI  
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1893. szept. 7-én Miskolczon

és 1894. ápril 4—5-én Eger-Lövön

TARTOTT

KÖZGYŰLÉSÉNEK  
JEGYZŐKÖNYVE.



SZERKESZTETTE

SÓLYOM GYULA

e. m. főjegyző.



MISKOLCZ,  
WESSELÉNYI GÉZA KÖNYVNYOMDÁJA

1894.



# AZ ALSÓ-BORSODI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1893. év. szeptember 7-én Miskolczon tartotta meg

## ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉT

BORNEMISZA JÓZSEF.  
esperes

és  
urak elnöklete alatt.

BÁRÓ VAY BÉLA,  
e. m. gondnok

---

Jelen voltak: Tóth Dániel, Maklár Károly, Nagy Ignác Szalóczi Bertalan, Fekete József papi-, Bárczay Miklós, Molnár Bertalan, Szathmáry Kir. Pál világi tanácsbírók-, Mélt. főtisztelendő Kun Bertalan püspök, Kodi Benő, Novák Sándor, Marsalko Endre, Halászy József, Asztalos Ferencz, Bodolay István, Fekete Gyula, Kazai Sándor, Kovács Károly, Kaszonyi János, Gere Lajos, Szalóczy Pál, Illyés János lelkészek-, Sólyom Gyula, Fodor Pál jegyzők-, továbbá s.-lelkészek, tanítók és egyházi képviselők.





1] Bornemisza József esperes úr a közgyűlés tanácskozásaihoz buzgó imával a Mindenható segedelmét és áldását kéri; ennek előre bocsátása után, Báró Vay Béla egyházmegyei gondnok úrhoz, Ő Felsége Urunk-Királyunk által valóságos belső titkos tanácsossá történt kineveztetése alkalmából, — a közgyűlés tagjainak zajos tetszésnyilvánítása között, egyházmegyénk nevében, következő üdvözlő beszédet intézi:

*„Nagyméltóságú Báró úr!*

*Mélyen tisztelt e. m. gondnokunk!”*

Szép szokás a családi életben, hogy mikor annak feje, egy vagy más alkalomból ünnepeltetik, az üdvözlő nyilváníásában az elsőség az idegeneké, a vendégeké; csak később jelentkeznek, kik a családfő szívéhez közelebb érzik magokat, tudván, hogy az ő üdvözlőjük mindig kedvesen fogadtatik.

Az a.-borsodi ref. e. megye, ily családias viszonyban érzi magát excellentiádhoz, a mely viszonyt, immár 32 teljes esztendő tett, — úgy véljük, — excellentiádnak jó emléküvé, nekünk bizonyosan kedvessé, kellemessé.

Ama királyi ténynek, mely Nagyméltóságodat valóságos belső titkos tanácsosi méltóságra emelte, kedves családjá után, nekünk van legtöbb okunk örvideni; nem csak azért, mivel e kitüntetés a mi egyházmegyénk gondnokát tisztelte meg, bár ez is hizeleg nekünk, hanem még inkább azért, mivel e kitüntetésben, az érdem lett megjutalmazva. Excellentiád polgári érdemeit napokkal ez előtt, kellően méltatta tek. Borsodmegye közönsége; mi egyházi tekintetben vagyunk lekötelezettei, mint aki 32 esztendőn keresztül, mindég egyenlő szív-

jósággal, egyenlő atyai indulattal vesz részt ügyeink intézésében, e-megyénk kormányzásában. És én azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nem kell azt mondanom, a mit mondott Borsodmegye szónoka, hogy a mai fiatalság előtt nincs példa, melyre tekinthetne; mi excellentiádra mutatunk s azt mondjuk a fiatalságnak, tanuljanak nagyméltóságodtól lelkesülést, hűséget s mindenek felett jellemet. — Mi tiszteljük excellentiádban, hitének, vallásának, egyházának bátor harcosát, — ki az ellenfél fényes táborkarával szemben, ott és akkor, a hol és a mikor kell, szavát bátran felemeli; a protestantizmus, a vallásfelekezetek egyenlősége elveit, nyájasan a modorban, de erősen a dologban, megvalósulásra juttatni törekszik.

Kegyelmes Uram! Már a régi görögök is megbecsülték a jeles embereket; hiszen herosoknak nevezték őket; de, hogy érdemök méltánylása, a szeretet és bizalom irántok, bensőbb, melegebb lett volna annál, a melyet érez a magyar, jeles emberei iránt, ezt nem engedjük meg. A magyar nem született alakoskodásra, legkevésbé született pedig arra a magyar kálvinista ember, kiről meg van jegyezve, hogy vastag nyakú, a mi azt teszi, hogy idétlen hajlongásokhoz nem szokik. Mi, a kit szeretünk, szeretjük egészen, a sziv és lélek érzelmeinek összeségével.

Hisszük ennél fogva, hogy kedvesen fogadja excellentiád, ha a királyi kitüntetés mellett, mi is kitüntetésben részesítettjük; ama fényes, ez meleg; mert szivünk azon igaz óhajával van összekötve: Viselje excellentiád a királyi kitüntetést, az előtte szent három háznak, házának, hazájának, egyházának boldogítására, dicsőségére. Tartsa meg atyai indulatában, ezen e. megye egyes egyházait, tanítóit, lelkészeit, kik az excellentiád iránt mélyen érzett tiszteletből jelentek meg e gyűlésre ily számban, hogy kifejezést adhassanak azon óhajításuknak, hogy az excellentiád élete legyen olyan, mint a szép nyári nap, hosszú, fénylő és meleg.

Báró Vay Béla e. megyei gondnok úr, az egyházmegye nevében előterjesztett fentebbi üdvözetet meghatva fogadva és melegen megköszönve: kijelenti, hogy mint 32 éven át a múltban, úgy jövőre is mindent elkövetend arra, hogy egyházmegyénk anyagi és szellemi előhaladásában közreműködjék, s magát továbbra is egyházmegyénk bizalmába és szeretetébe ajánlja.

Ezek után:

**2]** Báró Vay Béla e. megyei gondnok elnöki székét elfoglalva, üdvözli a közgyűlés tagjait s a közgyűlést megnyitottnak nyilatkoztatja.



3] Olvastatott a következő esperesi féléves jelentés:

*Nagytiszteletű e. m. közgyűlés!*

Alig tértünk haza, tavaszi közgyűlésünkről, vettem az értesítést, hogy Sütő István daróczi előkönyörgő, 40 évi szolgálattal, 70 éves korában, sok szenvedés után, népes családja nagy fájdalomra, sirba költözött. Theologiai tanfolyamot szép sikerrel végezve, három éves tanítóságra Noszvalyba vitetett; innen Daróczra választatott; mindég jó hirben álló, alázatossággal ékeskedő, a gyermekekkel szelid bánású tanító volt, mi annál nagyobb érdemül szolgál, mivel a 48/9-ki szabadságharcot, mint honvéd kezdettől végig szolgálta; nem lett volna csoda, ha szelidség helyett, szigort használ tanmódjában; 28 csatában vett részt, helyét bátran megállta; most a harczedzett hős, a halál előtt letette fegyverét. Kivánjunk neki, békés megnyugtató álmot.

Sütő István helyére, a daróczi presbiterium Farkas Pál kis-győri, Kis-Győr pedig, 9 pályázó közül, Galgóczy Béla kápolnai tanítót választotta Felső-Borsodból.

Perpét Ferencz csáthi nagyobb fi-tanító Balkányba választatott s e. megyénket elhagyta; helyére Tóth Elek kisebb fitanító alkalmaztatik a persbyterium által, ennek helye Kis József leányvári volt tanítóval töltetik be, az a.-zempléni e. megyéből. Az igríci-i egyház, leánytanítóságát Gulyás Ferencz csáthi helyettes kántortanítóval látja el, míg Csáth leánytanítóságára Muraközi Ilona nőtanítót hívta meg. Esperesi elbocsátást, a más megyékben szolgált tanítók nem mutattak fel. Keresztes újonnan szervezett iskoláiba két nőtanítót választott; Albu Máriát a kis-garami állami iskolából és Bóor Rózát, kis-újszálási s.-tanítónőt, mindkettő kitünő bizonyítvánnyal van ellátva. — Poroszló kántor-tanítóul Kovács István vencesellői tanítót hívta meg.

A szalontai lelkész-állomást, e. m. határozat következtében, be kellett tölteni; e czélből pályázatot hirdettem; nyolcz jelentkező közül öten kijelöltettek. A választás aug. 13-án Bárczay és Maklár t. bíró urak, mint elnökileg megbizottak jelenlétében, kellő rendben megtörtént s közakarattal Bársony György kisgyőri feles lelkész választott.

Mínhogy Bársony György, a kisgyőri felespapságot már most elfogja hagyni, Kisgyőrbe sorrend szerint Fodor Gyula vattai s.-lelkész alkalmazandó. Vattára Béki József e.-lövői káplánt, Egerlövőre

pedig Sütő József urat, a ki Mocsáry Miklós úrnál nevelősködik, úgy mint ezelőtt Béki József, alkalmazhatjuk. Főtiszt. püspök Úr volt káplánja Korocz József Balsára vitetett lelkészül, helyét Dr. Tüdös István, ennek helyét Tóth Béla foglalta el, ki Fűry Lajossal együtt a kápláni vizsgát f. év júniusában tették le; bizonyítványaik felolvasandók. Fűry Lajost Kerekes úr kéri maga mellé. Kis Miklós, volt zsolczai s.-lelkész szolgálati bizonyítványát kivette s az a zempléni e. megyében kért és nyert alkalmazást.

A debreczeni és kolozsvári fakultások részére 25 egyház küldte hozzám a gyűjtést. Az összeg 206 frt 17 kr. Legtöbbet adott Keresztes, 60 frtot, legkevesebbet Geszt, 83 krt. Nem gyűjtöttek: Palkonya, Papi, Tarján, N.-Mihály, Gelej, Valk, Poroszló, Nána, Maklár, Zsércz, Harsány, Emőd, Aranyos, Miskolez, S.-Keresztúr, Zsolcza. Átány, ha jól vagyok értesülve, gyűjtését egyenesen főtiszt. Úrnak küldte, ha jól tudom 160 frtban.

Domestikai segélyt kérnek: Vatta, S. Keresztúr, melynek temploma mult hó 19-én leégett. Jó szerencse, hogy a lelkész és tanítói lak megmaradt, a gazdaközönségből 12 egyén vallott kárt. Ez okból, nem birtam magammal elhitetni, hogy a templom helyrehozása végett, ez elsőrangú, vagyonos egyházat közadakozásra ajánljam. Segélyt kér Aranyos, mely iskoláját felépítvén, eddigi adósságát növelte.

Tudomásul vétetett.

**4]** Olvastatott az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegyei egyházi főjegyzői állás betöltése tárgyában beérkezett szavazatok felbontása alkalmából fölvetett bizottsági jegyzőkönyv, mely szerint a főjegyzői állásra a beérkezett 47 szavazat közül Sólyom Gyula heő-esabai ev. ref. lelkész nyert 25; Kazay Sándor ev. ref. lelkész pedig 22 szavazatot.

A fölolvastott jegyzőkönyv alapján Sólyom Gyula heő-esabai ev. ref. lelkész az alsó-borsodi ev. ref. e. megye szavazattöbbséggel megválasztott főjegyzőjéül elnökségileg kijelentetett; egyidejűleg ugyanő a törvényszabta eskü letételére fölhivatván, azt a közgyűlés előtt szabályszerűleg letette.

Sólyom Gyula megválasztott főjegyző, megválasztatásáért az egyházmegyei közgyűlésnek meleg köszönetét nyilvánítván, s maga részére annak további támogatását és bizalmát kérve, főjegyzői tisztét azonnal el is foglalja.

**5]** Kazay Sándor maklári ref. lelkész e. m. aljegyző, tekintettel arra, hogy tisztét már 4 év óta viseli, s hogy magánkörülményei

állásának további megtartását reá nézve lehetetlenné teszik: aljegyzői tisztéről lemond.

Miután Kazay Sándor e. megyei aljegyző az egyházmegyei közgyűlésnek irányában nyilvánult és ismételten kijelentett bizalma daczára is lemondásához ragaszkodott: lemondása sajnálatos tudomásul vétetett; s az ekként megüresült e. m. aljegyzői állás betöltése tavaszi közgyűlésünk alkalmával fog eszközöltetni.

6] Olvastatott a m.-csáthi ev. ref. egyház presbyteriumának előterjesztése, melyben jelenti, hogy a f. évi aug. 20-án tartott presbyteri gyűlésben, a 2 fitanítónak és a nagyobb leányok tanítónőjének fizetését rendezte; ezekről új díjleveleket állított ki, melyeket — végleges megerősítés, és főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez pártolólág leendő fölterjesztés végett, — két-két példányban bemutatott. Egyidejűleg Tóth Elek nagyobb fitanítót-, Kis József kisebb fitanítót és kántort, valamint Muraközi Ilona tanítónőt állomásaikban megerősíteni kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk, a bemutatott tanítói új díjleveleket oly kijelentéssel rendeli a vonatkozó ügyiratok kíséretében a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez fölterjesztetni, hogy az illető tanítói díjlevelek megerősítését véleményezi ugyan, mindamelllett, tekintettel arra, hogy a tanítói terménybeli járandóságoknak az egyház tagjaitól való megváltása az egyh. község kizárólagos belügyét képezi, az eszközölt és bejelentett megváltási módzat felülbírálatába és jóváhagyásába nem bocsátkozik, és ez irányban határozathozatalra magát hivatottnak nem érzi.

Egyébként Tóth Elek, Kis József tanítók, és Muraközi Ilona tanítónő a m.-csáthi ev. ref. egyháznál elfoglalt tanítói és illetve tanítónői állomásaikban egyházmegyei közgyűlésünk által megerősítették.

Miről a m.-csáthi ev. ref. egyház presbyteriuma jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

7] Olvastatott a maklári ev. ref. egyház presbyteriumának folyamodványa, melyben a maklári ev. ref. egyházközségben alkalmazott lelkészt illető közmunkák készpénzben történt megváltását tárgyzó szerződést jóváhagyás és megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez pártolólág fölterjesztetni kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk a lelkészi hivatalt illető közmunkák megváltása tárgyában létrejött szerződészerű megegyezést, a helyi viszonyok számba vétele mellett, hátrányosnak nem tartván: a bemutatott szerződést, a vonatkozó ügyiratokkal együtt, végleges jóváhagyás, illetve megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez fölterjesztetni rendeli.

Miről a maklári ev. ref. egyház presbyteriuma jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

8] Olvastatott Gönczy József és a dorogmai ev. ref. egyházközség több tagjainak folyamodványa, melyben tekintettel arra, hogy az egyházközség a népiskolai törvények értelmében újabb tanítói állomás rendszeresítésének kényszere alatt áll: a jelenben létező tanítói javadalomnak két egyenlő részre leendő osztását kéri.

Miután egyházmegyénknek a dorogmai ev. ref. egyházközségben állítólag rendszeresíteni kellő második tanítói állomásra vonatkozólag semmiféle hivatalos értesülése nincsen: a folyamodványnak, mint ez idő szerint tárgytalannak és indokolatlannak, helyt nem ad.

Egyébként a benyújtott kérvény, a dorogmai ev. ref. egyház presbyteriumához oly felhívással tétetik át, hogy amennyiben a két tanítói állomás rendszeresítésének szüksége csakugyan bekövetkeznék: az egyházközség presbytériuma, annak idejében különkülön mutassa ki azon fedezetet, melyre a két tanítói állomás rendszeresítését fektetni kívánja.

Miről az eredeti folyamodvány áttétele mellett, a dorogmai ev. ref. egyház presbytériuma, valamint Gönczi József és általa folyamodó társai, a dorogmai ev. ref. lelkészi hivatal utján jegyzőkönyvi kivonatokon értesítendők.

9] Olvastatott a dorogmai ev. ref. egyházközség presbyteriumának folyamodványa, melyben jelenti, hogy az iskolai épület szükségessé vált átalakítása, továbbá ennek egy új tanteremmel és egy segéd-tanítói szobával leendő kibővítése céljából az ezennel általa becsatolt tervet elkészítette, s azt megelőzőleg már a borsodmegyei kir. tanfelügyelő urhoz is bemutatta; jelenti továbbá: hogy az átalakítási és építkezési költségek előirányzata 1200 frtot tesz, melynek fedezetére a polgári község 600 frt segílyt már megszavazott, s hogy a még fedezetlenül maradt 600 frt előszerzésére nézve, az egyházközség közgyűlése abban állapodott meg, miszerint ezen összeg az egyház hívei által, az állami adó megfelelő százaléka arányában fizetessék. Kéri az egyházközség az építési terv és a teherviselési aránykulcs egyházmegyeileg leendő megerősítését.

Egyházmegyei közgyűlésünk a dorogmai ev. ref. egyházközség által foganatba vétetni kívánt iskola-kibővítést és átalakítást tudomásul veszi, és a bemutatott építkezési tervet, valamint a megállapított építési költség viselési aránykulcsot ezennel megerősíti.

Miről a dorogmai ev. ref. egyház presbytériuma a csatolt építkezési terv és egyházközségi közgyűlési jegyzőkönyv visszaadása mellett jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

10] Olvastatott Kovács Zsigmond átányi lakos ev. ref. kántortanító folyamodványa, melyben az átányi ev. ref. egyház presbiteriuma által f. évi február 25-én 4. szám alatt hozott határozatot, mint díjlevélnek 7-ik pontjába ütköző rendelkezést, megváltoztatni kéri.

Az átányi ev. ref. egyház presbyteriumának idézett határozata ugyanis kimondja, hogy miután az eddig gyakorlatban volt supplicatio eltöröltetett: a fitanító részére, diákok ellátásáért, évenként kiszolgáltattott 12 frtból 6 frt levonassék és ezen összeg, mint az átányi ev. ref. egyház évenkénti külön segélyadománya, a sárospataki főiskola céljaira fordíttassék.

Ezzel kapcsolatban olvastattak az átányi ev. ref. egyház presbiteriuma által f. évi február 25-én tartott ülés jegyzőkönyvének kivonata; valamint a Fekethe József átányi ev. ref. lelkész által a benyújtott panaszos folyamodványra vonatkozólag előterjesztett hivatalos nyilatkozat.

Egyházmegyei közgyűlésünk a Kovács Zsigmond átányi ev. ref. kántortanító által benyújtott panaszos folyamodványban előterjesztett kérelem elutasítása mellett, az átányi ev. ref. egyház presbiteriumának folyó évi február 25-én 4. szám alatt kelt határozatát, indokai alapján oly kijelentéssel erősíti meg, hogy a kérdésben lévő évenkénti 6 frt külön segély adomány közvetlen a sáros-pataki főiskola pénztárához leend mindenkor beküldendő.

Miről az átányi ev. ref. egyház presbiteriuma és Kovács Zsigmond átányi lakos ev. ref. tanító az átányi ev. ref. egyház lelkészi hivatala útján jegyzőkönyvi kivonatokon értesítendő.

11] Olvastatott a vattai egyház presbiteriumának jelentése, mely tavaszi közgyűlésünk 13. szám alatt kelt felhívására való hivatkozás mellett tudomásra hozza, hogy a magtári tartozások behajtása négy tartozó kivételével, kik e hó végéig kötelezettségeiknek szintén eleget fognak tenni, foganatosított.

Tudomásul vétetett.

12] Olvastatott Futó Sámuel böcsi lelkész s egyházmegyei tanácsbirónak az esperesi hivatalhoz intézett levele, — melyben megköszönve az egyházmegye megtisztelő bizalmát, megrongált egészségi állapotára hivatkozva: tanácsbirói állásáról lemond.

Egyházmegyei közgyűlésünk Futó Sámuelnek tanácsbirói állásáról való lemondását nem fogadja el, nem pedig azért, mivel a ki oly hűn és odaadóan szolgálta egyházmegyénket mint ő, megérdemli: hogy akkor is, midőn annak szolgálatában betegsége miatt akadályozva van, ne vonassék el tőle, az oly igen kiérdemlett megtiszteltetés.

13] A folyó év szept. hó 19—24-ik napjain S.-Patakon tartandó egyházi kerületi közgyűlésre az elnökök mellé egyházmegyénk képviselőiül kiküldetnek:

Tóth Dániel, Nagy Ignác, Fekete József papi, — Lengyel Sámuel, Bárczay Miklós, Szathmáry Kir. Pál világi tanácsbírók.

14] Olvastatott a mező-keresztesi egyház presbytériuma nevében Bornemisza József lelkész és Berecz György gondnok által egyházmegyei közgyűlésünkhöz beterjesztett kérvény, melyben előterjesztvén, hogy folyó év ápril hó 10—11-ik napjain H.-Csabán tartott egyházmegyei gyűléshez beadott azon kérvényükre, miszerint engedjék meg a m.-keresztesi egyháznak tanítói fizetéseinek rendezése olyformán, hogy a terménybeli járandóságok elejtésével kapjanak a fitanítók 600—600 frtot, a nőtanítók 500—500 frt készpénzt s mindenik tisztességes lakást, — Bertók Károly és Tóth József tanítók ellenkező értelmű folyamodásukra az e. m. közgyűlés egy küldöttséget kért fel, ezen ügy békés megoldása végett. Azonban ezen küldöttség kimenetele tárgyalanná vált, a mennyiben folyó év ápr. 16-án tartott presbyteri gyűlésben a békés kiegyenlítés megtörtént, — Bertók Károly az egyház azon ajánlatát, hogy évi fizetése 600 frt készpénz és lakás legyen — elfogadta, s arról tanúk előtt nyilatkozatot állított ki; másfelől Tóth József kántortanítónak a 600 forinton felül még 50 frtot ajánlott meg az orgonázás teljesítéséért; [mibe nevezett tanító szintén belenyugodott, — s arról nyilatkozatot állított ki.

Az így, — békés megegyezés folytán létrejött fizetési megállapodásokról a díjleveleket — a csak most rendszeresített két tanítónői állomás díjlevelével együtt 3—3 példányban azon kéréssel mutatják be egyházmegyei közgyűlésünknek: hogy azokat jóváhagyni, s megerősítés végett a ft. egyház. ker. közgyűléshez pártolólág felterjeszteni kegyeskedjék.

A m.-keresztesi egyház presbytériumának a tanítói fizetések tárgyában intézkedésébe, — illetve annak pénzre való változtatásába belenyugvását adja egyházmegyei közgyűlésünk; a beterjesztett díjleveleket, melyek szerint a nagyobb fitanító 600 frtot; a kisebb fitanító, ki a templomi istenisztelet alkalmával az orgonázást teljesíti 650 frtot — a most beállított tanítónők pedig 500—500 frtot és tisztességes lakást nyerjenek fizetésül, — s azt megerősítés végett a ft. e. ker. közgyűléshez pártolólág felterjeszteni határozza.

15] Egyházmegyénkben következő tanítónői és tanítói állomások szerveztettek és töltettek be u. m.:

Bóor Róza, Alba Mariska a m.-keresztési egyházba; Mura-közi Ilona a m.-csáthi egyházba tanítónőkké. — Kis József m.-csáthi, Farkas Pál daróczi, Galgóczi Béla kisgyőri, Kovács István poroszlói kántortanítónak megválasztván, állomásaikon megerősítették; ifj. Kenyeres Pál elvált tanító f. év április 10—11-én Csabán tartott e. m. gyűlésünk jegyzőkönyvének IX-ik pontja értelmében a s-pataki állami képezdében szerzett tanítói oklevelét bemutatván, — szintén beerősítették.

16] Olvastatott az alsó-borsodi ev. ref. tanító-egylet megbízásából kiküldött bizottságnak egyházmegyei gyűlésünkhöz útalat terjedelmes birálata a Dezső Lajos által készített tantervről, — melyet a ft. e. kerület, mielőtt arra nézve végleges megállapodásra jutna, — az alkotmányos formák megtartása szempontjából véleményadás végett az egyházmegyékhez tett át.

Midőn egyházmegyei közgyűlésünk a bizottság valóban beható birálatát tudomásul veszi, kifejtett munkásságáért elismerésének ad kifejezést, ezen birálatot Szalóczy Bertalanhoz, mint egyházmegyei tanügyi bizottságának elnökéhez teszi át, felhíván őt, hogy ugy ezen birálatot, mint az egész tantervet közölvén a tanügyi bizottság tagjaival — s az így nyert bizottsági vélemény és jelentést a jövő tavaszi e. m. közgyűlésünkhöz adja be.

17] Az egyházak látogatására kiküldettek:

a) Miskolczi járásba: Maklár Károly tanácsbíró, Bódogh Tamás tollnok

b) Igriczii járásba: Nagy Ignác tanácsbíró, Biró Bertalan tollnok.

c) Keresztési járásba: Szalóczy Bertalan tanácsbíró, Szalóczy Pál tollnok.

d) Csáthi járásba Fekete József tanácsbíró, Kerekes József tollnok.

18] Maklár Károly egyházmegyei lelkészözvegy, árva-gyám intézetének a pénztárnoka, felhíván az egyházat legközelebb ért tűzvész, s ebből eredő számos elfoglaltatását; de meg leginkább a postahivatal távollétét; pénztárnoki állásáról lemond, s helyének betöltésére e. m. közgyűlésünket kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk méltányolván nevezett pénztárnoknak felhozott indokait; midőn őt pénztárnoki hivatalának terheitől saját kérelme folytán felmenti, akkor egész készséggel ad kifejezést elismerésének azon hű és odaadó munkásságáért, melylyel özvegy-árva gyámintézetünket két éven keresztül szolgálta, — helyette Sólyom Lajos ónodi lelkészt választja meg, s a pénztár átadásának teljesítésével az özv. árvatár választmányát bizza meg.

19] Olvastatott Ágoston Sándor volt valki, jelenben nyugalmazott lelkésznek egyházmegyei gyűlésünk elé terjesztett folyamodványa, melyben előadja, hogy ő az egyházmegye és egyházkerület által részére és családjá számára kiutalt 300 frt kegydijből bármily nyomorogva is — meg nem élhet, s így kénytelen valami csekély jövedelmet biztosító hivatal után járni: ugyde ő azon véleményben van, hogy ezen kegydij, ha valamely állomást elfoglaland — tőle elvétetik: ugyanazért arra kéri mind egyházmegyei közgyűlésünket, mind a ft. e. ker. közgyűlést, hogy ezen összeg részére jegyzőkönyvi ponttal biztosítsák.

Midőn Ágoston Sándor nyugalmazott lelkész által egyházmegyei közgyűlésünk elé terjesztett kérvény szokatlan hangja s annak tartalmáért méltó megbotránkozásának ad kifejezést, — kimondja: hogy csak különös lelki állapotára tekint, midőn kérvényének tárgyalásába bocsátkozik s azt érdemleges határozathozatalra méltatja.

Egyházmegyei gyűlésünk határozatilag kimondja: hogy az egyházmegye és a ft. egyházkerület által Ágoston Sándor és családja részére megállapított 300 frt kegydijt, még akkor is folyósítani fogja, ha valami állomást elfoglaland — mindaddig — míg az általa elfoglalt állomás jövedelme meg nem felel azon állomás jövedelmének, melyről lemondott, s hogy egyházmegyei közgyűlésünk határozata nagyobb érvényű legyen, folyamodó kérelme folytán azt megerősíteni, a ft. e. kerületi közgyűlést felkéri.

20] Olvastatott 1893. aug. 13-án Makláró Károly és Bárczay Miklós egyházmegyei tanácsbírók kettős elnöklete alatt Heő-Szalontán megtartott lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyv; mely jegyzőkönyv szerint nevezett egyház hivei egyhangulag Bársony György kis-győri helyettes lelkészt választották meg lelkészül.

A felolvasott választási jegyzőkönyvből meggyőződött e. m. közgyűlésünk, hogy a választás a törvény megfelelő intézkedései szerint lett keresztülvive, Bársony György elválasztott lelkészt a szalontai egyházba beerősíti.

21] Olvastattak az országos ev. ref. egyházi közalaphól segélyért esedező egyházak kérvényei u. m.:

a) a heő-bábai egyház 4000 frt tőkés-segélyért esedezik, azon okból, mivel az egyház hivei állandó egyházi adóval felette megvannak terhelve; s a csekély népességű egyház templomát s más egyházi épületeit a legnagyobb erőfeszítés mellett sem tudja fentartani, minek világos bizonyosága az, hogy szükségleteinek fedezésére 670 frt adósságot volt kénytelen felvenni — s ezen adósság ma is fennáll.



A halaszthatatlanná vált torony-építésre 1600 frt vettették ki az egyház hiveire, melyből egy rész, mintegy 400 frt beszedve van, a kivetett összegből, — vannak olyanok, kikre 648 frt, 140, 130, 80, 60 frt esik. — Ily nagymérvű megterheltetés és teherviselés miatt nem egyszer hallatszik a vallásváltoztatás elszomorító hangja — nemcsak — hanem az sokszor ténynyé válik: minek következménye a hivek folytonos apadása.

E nehéz viszonyok és körülmények között a presbytérium nem lát más kibontakozási módot, mintha az egyházi közalapot keresi meg s annál 4000 frt tőkéssegély nyerhetéséért esedezik: — e végett egyházmegyénktől gyámolitást és ügyének a főt. e. kerülethez való felterjesztését kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk bár tudomással bír a heő-bábai egyház nehéz viszonyai felől, s kész is annak szorongatott helyzetén segíteni: de a mennyiben a jelen kérvény nem megfelelő alakban adatott be, s így fel nem terjeszthető, kénytelen azt visszautalni, s a lelkészt felhívni hogy azt megfelelő alakban terjeszse annak idejében egyházmegyei közgyűlésünk elé.

b) Az aranyosi ev. ref. egyház, — mely a folyó évben iskola és tanítói lak építéséből felmaradt adósságának törlesztésére 400 frt segélyt kér az egyházi közalapból. — Indokolván kérelmének jogosultságát azzal: hogy az egyház hivei tekintélyes jövedelmi forrástól fosztattak meg szőlőshegyeik elpusztulása által; hogy az iskola építését keresztül vinni — a polgári hatóság által kényszerítették, mely 1694 frt 17 krba került, — ebből kifizettetett 1294 frt s így fizetendő volna még 400 frt, melyet a kimerült egyháztagnak fedezni nem képesek, annyival is inkább, mert még a multból reájok maradt mintegy 803 frt 86 kr. tartozás is fennáll s ezen adósság kamata is nyomasztó teherként nehezedik e sok teherrel küzdő egyház hiveire: ugyanazért kérvénye támogatását és a főt. e. kerületi közgyűléshez annak pártoló felterjesztését kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk az aranyosi egyházat — mint olyat — mely a mult idők mulasztásait rohamosan kénytelen pótolni, s ezen okból, jelenleg igen meg van terhelve: szívesen támogatja, s kérvényét pártolólágg terjeszti fel a ft. e. kerületi közgyűléshez és 400 frt segélyre ajánlja.

c) A vattai egyház ismételten temploma rendbehozása és tornya felépíthetése végett 500 frt segélyért folyamodik.

Egyházmegyei közgyűlésünk egész készséggel és szíves örömmel támogatja a szép igyekezetű és előre törekvő vattai egyhá-

zat, s célja megvalósíthatása végett az általa kért 500 frt segélyre ajánlja a ft. kerületi közgyűlésnek.

d) A sajó-kereszturi egyház, — melynek temploma a folyó év nyarán belső felszerelésével együtt megégett; melyre lelkészlakának elodázhatlan építése is vár: hogy ezen reá váró soknemű és tetemes áldozatot igénylő építkezéseket megvalósíthassa, az egyházi közalaphól 1000 frt segélyt kér, — kérve egyházmegyénk, illetve a főt. e. kerület pártoló támogatását.

Egyházmegyei közgyűlésünk ismerve a csapást, mely a s.-kereszturi egyházat sújtotta; ismerve a teendők nagyságát, mely nevezett egyház hiveire vár, 1000 frt segélynyerhetés végett egész készséggel ajánlja a sajó-keresztúri egyházat a ft. e. kerületi közgyűlésnek, lelkészt pedig felhívja, hogy a kérő ívet elkészítvén, azt utólagosan főtiszt. püspök úrhoz adja be.

e) A harsányi egyház az iránt keresi meg egyházmegyei közgyűlésünket, hogy kérje fel a főtiszt. e. kerületet arra nézve, miszerint hasson oda: hogy a harsányi egyház részére az egyházi közalaphól megajánlott — s mind ez ideig hátrálékban levő 100 frt — folyóvá tétessék.

Egyházmegyei közgyűlésünk, midőn a harsányi egyház hiveinek áldozozatalokért elismerésével adózik, akkor egyszersmind kimondja: hogy megkeresi a ft. e. kerületet, s intézkedésre kéri fel arra nézve, hogy a harsányi egyház részére megszavazott 100 frt az egyházi közalap pénztárából folyóvá tétessék.

22] Nagy Károly emődi tanító kérvényt nyújt be egyházmegyei közgyűlésünkhöz, — melyben kifejti, hogy ő meggyőződött a felől, miszerint az egyházmegye nemcsak a sorsüldözötteket, hanem azokat is, — kik gyermekeiket felsőbb iskolákban taníttattják, gyámolításban részelteti. — Miután az emődi tanítói fizetés két gyermeke költséges neveltetésére, otthon pedig négy tagból álló családja fenntartására, — mely naponként csökkent, részint elköltözés, — részint a hivek elszegényedése s így fizetéseképtelensége miatt — nem elég: tehát valamely tárból segélyt kér.

Egyházmegyei közgyűlésünk legjobb akarattal sem tehet eget folyamodó Nagy Károly tanító kérelmének, mivel nincs rendelkezése alatt oly alap, melyből a felsőbb iskolákat taníttató szülőket némi segélyben részesíthetné, hanem kérelmével a számvévőszékhez utalja — mint olyanhoz — mely jövőben a segélypenzek hovaforrása felett intézkedni fog.

23] Fűrj Lajos, Tóth Béla segédlelkészek bemutatják a folyó év junius havában Sárospatakon megszerzett lelkészképesítő oklevelöket — s egyidejűleg kérik egyházmegyénkbe való bekebeleztetésöket:

Nevezett segédlelkészek oklevelei felolvastatván, az alsó-borsodi egyházmegyébe, a szokásos beerősítési díj lefizetése után, bekebelezettek.

24] Az 1894. év tavaszán tartandó egyházmegyei gyűlés helyéül: az eger-lövői egyház tüzetett ki, melyről nevezett egyház presbytériuma jegyzőkönyvi kivonatban értesítendő.

25] A jegyzőkönyv hitelesítésére:

Tóth Dániel, Nagy Ignác és Molnár Bertalan tanácsbírók küldetnek ki,

26] Fenti jegyzőkönyvi pontok felolvastatván, hitelesítettek.

Jegyzették: Sólyom Gyula 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19.

20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. pontok.

Fodor Pál 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. pontokat.



## A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

---

1. Az egyházmegyei gondnok üdvözlése Ő Felsége által valóságos belső titkos tanácsossá történt kinevezése alkalmából.
2. Báró Vay Béla e. m. gondnok által a közgyűlés megnyitása.
3. Esperesi féléves jelentés.
4. Sólyom Gyula szavazat-többséggel főjegyzővé választatik.
5. Kazay Sándor aljegyző hivataláról lemond, — helyének betöltésére a szavazás elrendeltetik.
6. A mező-csáthi egyház 2 fitanitójának és tanítónőjének fizetését rendezte. — Tóth Elek nagyobb fitanitót-, Kiss József kisebb fitanitót és kántort, valamint Muraközi Ilona tanítónőt beerősíteni kéri.
7. A maklári egyház presbyteriuma és a lelkészt illető közmunkák megváltását tárgyzó szerződés jóváhagyását kéri, — az jóváhagyatik, és a főt. e. kerülethez felterjesztetik.
8. Gönczy József és a dorogmai egyházközség több tagja: a jelenben létező tanítói javadalomnak két egyenlő részre leendő osztását kéri, — kérelmeket elutasították.
9. A dorogmai egyházban építeni szándékolt tanítólak és iskola tervrajza helybenhagyatik.
10. Kovács Zsigmond átányi tanító kérelmével elutasítottatik, s az átányi egyház presbyteriumának határozata megerősítettetik.
11. A vattai egyház jelentése a magtári tartozások behajtására nézve tudomásul vétetik.
12. Futó Sámuel böcsi lelkész tanácsbírói állásáról való leköszönése nem fogadtatik el.
13. Őszi e. kerületi közgyűlésre képviselők küldetnek.
14. A m.-keresztesi egyház intézkedése a tanítói fizetések rendezése, illetve pénzre való változása megengedettetik.
15. A megválasztott tanítók és tanítónők megerősítettetik.
16. A Dezső-féle tanterv véleményes jelentés czéljából a tanügyi bizottság elnökéhez tétetik.
17. Az egyházlátogatás elrendeltetik.

18. Makláró Károly özvegy-árva pénztárnok lemond, helyette Sólyom Lajos választatik.
19. Ágoston Sándor 300 frt kegydíja jegyzőkönyvi ponttal biztosittatik.
20. A szalontai egyház lelkészválasztása jóváhagyatik.
21. Közalapból segélyre ajánlott egyházak.
22. Nagy Károly kérelmével a számvevőszékhez utasittatik.
23. Fűry Lajos és Tóth Béla segédlelkészek beerősittettek.
24. Jövő tavaszi közgyűlés Eger-Lövőre tűzetik ki.
25. A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldettek.
26. Jegyzőkönyvek hitelesítése.





# AZ ALSÓ-BORSODI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1894. év ápril 4—5. napjain tartotta Eger-Lövön

## TAVASZI KÖZGYÜLÉSÉT

BORNEMISZA JÓZSEF,  
espóres

és

BÁRÓ VAY BÉLA,  
e. m. gondnok

urak elnöklete alatt.

---

Jelen voltak: Tóth Dániel, Makláró Károly, Nagy Ignác, Szalóczy Bertalan, Fekete József lelkészi-, Lengyel Sámuel, Bárczay Miklós, Molnár Bertalan, báró Vay Elemér, Szathmáró Kir. Pál világi tanácsbirák; Kodi Benó, Kerekes József, Szalóczy Pál, Illyés János, Fekete Gyula, Tóth Sámuel, Bódogh Tamás, Kovács Károly, Kaszonyi János, Kazay Sándor, Vattay István, Novák Sándor, Halászi József lelkészek; Sólyom Gyula fő-, Bodolay István aljegyző, továbbá s.-lelkészek tanítók és egyházi képviselők.







1] A reggeli istenisztelet megtartása után, ismét az ur házában gyűlt egybe a közgyűlésünkön megjelent közönség, hol Bornemisza József esperes szivből jövő, épen azért szivhez szóló s mély benyomást keltő buzgó imában kérte Isten gyámolító kegyelmét és segédelmét; majd ennek elhangzása után báró Vay Béla e. m. gondnok üdvözlővén az egybesereglett közönséget:

a közgyűlést megnyitja.

2] Olvastatott a nagy körütekintéssel szerkesztett, s egyházi életünk minden mozzanatára kiterjeszkedő féléves esperesi jelentés.

Egyházmegyei közgyűlésünk midőn ezen nagy körütekintéssel szerkesztett féléves esperesi jelentést tudomásul veszi, tett intézkedéseit helyben hagyja, azokért elismerésének kifejezést ad; azt egész terjedelmében e. m. jegyzőkönyvünk lapjain megörökíteni határozza.

A felolvasott féléves esperesi jelentés a következő:

### *Nagyiszteletii egyházmegyei közgyűlés!*

Az országos reformált zsinat, mely kezdetét 1891. deczember 5-én vette, 1893. november hónapjában nyert befejezést. Az általa alkotott törvények, Ő felsége által megerősítve s az esperesek által kiosztva, immár közkézen forognak. Birálatot mondani e törvények felett mindenki jogosítva van; sőt talán kötelességében is áll; de legyen bármilyen e birálat, aligha valaki szebben jellemezheti az alkotott törvényeket, mint Magyarország emelkedett lelkű cultusminisztere Gr. Csáky Albin ő excellenciája, a nála f. év január 15-én tisztelgett reform. küldöttséghez intézett ezen szavaiban: „Én tisztelettel és hálával tartozom az ev. ref. zsinatnak, mely az általa most alkotott törvényekben is oly szépen tudja összeegyeztetni a haza és egyháza iránti kötelmét.“ Részemről azt nyilvánítom, hogy mindenkinek tetsző törvényt alkotni nem lehet; vagy ha lehetne is, de meg van

az emberekben a hajlam, a törekvés annak kijátszására, áttörésére, amint erről jelen tárgyalásunk folyamában is egy lelkészválasztási esetből lesz alkalma meggyőződni a nt. egyházmegyének, ne a törvényt állítsuk bűnbakul, hanem legyen elég erkölcsi erőnk a „*mea culpát*“ kimondani. Miért is a legközelebb kihirdetendő országos zsinati törvényt mind magunk tartsuk meg, mind mások által megtartatni igyekezzünk. Már Pál apostol is felmenti azokat, kiknek írott törvényük nincs; de menthetetleneknek mondja azokat, kik törvényt ismernek s mégis azt be nem töltik.

Az országos magasabb egyházpolitika, mely immár két éven keresztül foglalkoztatja az elméket, megoldásra maig sem talált; a szerencsés megoldást kétségessé tették s teszik azon szó- s írásbeli reverszálisták, kik hű követői lettek a Jezsuiták emez elvének: „*jura, perjura secreta prodere noli.*“ De legyen ennek az egyházpolitikának bármily sorsa, az eddigi tárgyalásokból számunkra két tanulság domborodik ki. Egyik, hogy a protestántizmus e küzdelemben nyert. Nyert tekintélyében s Magyarországon jobbjainak elismerésében s méltánylásában. A másik tanulság az, hogy ha a kormány egyházpolitikai programja megvalósulást nyer, ez minden felekezeti egyházi életében változást fog előidézni. Én úgy látom, hogy ez indokból is itt volna az ideje, még pedig nagy ideje, annak, hogy az u. n. lelkészi értekezletek minél előbb életre keljenek. Az új viszonyok új eljárást követelnek; de azt közmegállapodásnak kell létrehozni, hogy ne legyünk *scopae dissolutae*. A lelkészértekezletek megalkotását ajánlom a nt. egyházmegye közfigyelmébe.

Áttérve egyházmegyénk ügyeire, az egyházmegyei aljegyzőre másodszer beadott szavazatok — időnyerés tekintetéből — elnökletem alatt tek. Lengyel Samu t. biró, Kovács Mihály h. lelkész és Balázs Ignác s. lelkész jelenlétében felbontatván, az eredményt következőkben terjesztem elő: a szalontai szavazat hiányzott, Tisza-Valk a szavazólapon kijelentette, hogy jogát ez alkalommal nem kívánja gyakorolni; Szalóczy Pál mellett 16, Bodolay István mellett 31 szavazat nyilatkozott és így Bodolay István általános többséget nyert.

E. m. t. biráink sorából hiányzik ama daliás alak, kit multja közfigyelem, haza- és egyház szeretete rokonszenvünk méltó tárgyává tett. Futó Sámuel böcsi lelkész s egyh. m. tanácsbiró alig pár nappal mult évi őszi gyűlésünk bevégezése után sirba tért, mély fájdalommat hagyva hőn szeretett hitvesének s egyetlen lánya kedveseinek; — sem a kiváló észtehetség, mely ifju korában tanulmányait játszva

tudta elsajátítani; sem a testi erő és ügyesség, melyet a haza szolgálatában közelismeréssel érvényesített, meg nem tarthatták. A forradalmi örökemlékü 9-ik zászlóalj veressapkás kapitánya meghódolt a halál előtt, tudóvizenyő oltván ki a nemes életet. Együtt nevekedvén a megboldogulttal, régi barátomat fájlam az elhunytban s mig itt maradt kedveseinek vigaszt, Isten legkedvezőbb áldását; a megboldogult porrészeinek békés nyugalmat kívánok. Legyen áldott poraiban s emléke foglaljon helyet jegyzőkönyvünkben.

A böcsi lelkészválasztást előzőleg — miután arról értesültem, hogy rendes díjlevele az egyháznak nincs, — annak a presbyteriummal egyetértő megkésztetésére Szathmáry Király Pál tanácsbíró és Vattay István zsolczi lelkész urakat kértem, kik a helyszínén megjelentek, a díjlevelet a presbyterium bevallása nyomán elkészítették, de az előjárók amiatt, mivel egy hold földet, mely a tagosítás megtörténte óta minden háborítás nélkül az elhunyt lelkész használatában volt, a falu bikája számára átengedni a küldöttség nem volt hajlandó; — az aláírást megtagadták s ekként a felvett jegyzőkönyv a küldött urak és Andó Lajos s.-lelkész tollvivő által iratott alá. Mivel a dolog rendje az, hogy az új lelkész tudja meg hivatalosan: mi az ő fizetése, én a küldöttség által készített díjlevelet megerősítettem, s a múlt év november 12-én Tóth Dániel és Br. Vay Elemér tanácsbíráink jelenlétében szavazattöbbséggel megválasztott Szalóczy Bertalan lelkész urnak átszolgáltattam.

E választás ellen észrevétel fen nem forogván: jogerejűvé vált, megerősítése a gyűlésre tartozik.

A Szalóczy ur elválasztatása következtében megürült a geszti lelkészi állomás, melyre pályáztak: Kazay Sándor maklári, Kovács Károly egri, Thury Sándor hubói lelkészek, Csik Dániel püspöki titkár. A jelölő bizottság mindannyit képesítettnek találván, a 4. pályázót kijelölte. A választás f. év február 11-én Lengyel Samu és Tóth Dániel tanácsbírák jelenlétében kellő rendben megtörtént. Az általános nagy többséget Thury Sándor hubói lelkész nyerte meg. E választás után a három mellözött jelölt, még a 14 nap eltelte előtt kérvényezett az esperesi hivatalnál, vádat emelvén Thury Sándor ellen, ki a törvény 198. §-a ellenére magamutogatása s ajánlása czéljából, amint ezt Sólyom Lajos urnak nyíltan is kijelentette, Ónodban, mint szülőhelyén megjelent s a templomi szolgálatot elkérte. De ugyanazon isteni tiszteletre megjelentek a gesztiak is, mintegy 17-en, akik bizonynyal nem a Gróf Erdődyne vendégei voltak; hanem a Thury

ur szülői és rokonaié. Én, hallva e törvénybe ütköző eljárást, felszólitottam Sólyom Lajos ónodi lelkész urat, hogy igaz-e, miszerint Thury Ónodban papolt s ugyanakkor voltak ott a gesztiek 'is? A válasz, mely a kérvényhez van csatolva, igazolja e tényt; minek következtében a híványt ki nem adtam, hanem nyomozatra Nagy Ignác és Bárczy tanácsbíró urak kérettek fel; jegyzőül Illés János harsányi lelkész. De Nagy Ignác úr hirtelen roszulléte miatt meg nem jelenhetvén a nyomozást Bárczy Miklós és Illés János urak teljesítették. A nyomozat jegyzőkönyvét minden csatolmányával előadás végett Fekete József e. m. tanácsbíró urnak elküldöttem. A fegyelmi bíróság tegnap összeült s következőképen ítelt: a választás helybenhagyatik.

Ugyancsak a fegyelmi bíróság ítelt Tóth Károly palkonyai tanító ügyében is, ki ellen a presbyterium kérvényezett, részegeskedéssel vádolva őt, ki ily állapotban meghunczutozta az öreg Hézsér lelkész urat azért, mivel tagosításkor a rektor részére rosz föld jutott. A nyomozat Tóth Dániel és Molnár Bertalan tanácsbírák által végeztetett, előadásával Nagy Ignác t.-bíró úr bizatott meg. A bíróság ítélete következő: Tóth Károly a palkonyai tanítóságból hivatalból elmozdittatik.

Székely József volt mályii tanító még a mult év szeptember havában felmondván a mályi egyháznak s eltávozását a presbyterium is tanácsosnak találván: ez alapon szolgálati bizonyítványát tőlem kikérte s az alsó-zempléni egyházmegyébe költözött. Mályi hónapokon keresztül nem talált iskolatanítóra s iskoláját zárva tartotta, mig nem utoljára Ágoston Sándor nyugalmazott lelkészt kérte fel kisegítőül, ki ez ideig ott is működött.

Mult évi tavaszi egyházmegyei gyűlésünk jegyzőkönyve 4-ik pontja szerint a segélypénzek kiosztása a számvevőszékre bizatott. Erre fel is kértem Lengyel tanácsbíró urat, mint tudomásom szerint a számvevőszék elnökét; azonban kisült, hogy a régen választott számvevőszéki tagok közül csak ketten élnek Tóth Dániel urral a ketten sem tudtak összejönni; minek következtében a segélyt; mivel a kérvényezők szoritottak, következőleg osztottam ki:

a) 300 frtot, mint államsegélyt az egyházmegyei segélytárba való helyezés végett Nagy Ignác pénztárnok urnak küldöttem. E társ mai állása 2851 frt 26 kr.

b) A Baldácsy alaphól Kovács Emilia, volt Ágostonné gyermekei részére 100, Kovács Károly 143 frt.

c) Hirdetési pénzből: Kovács Károly 7 frt (minthogy az egri lelkész részére a főt. egyh. kerület 150 frtot utalt az egyházmegyére) és a hevesi tanító 4 frt 50 krt.

d) Nagy Gedeon alapból: Tóth Lajos andornaki tanító 10. Nagy Károly emődi tanító 10, Kenyeres Pál tűzkárvallott vattai tanító 20, aranyosi egyház 40, papii lánytanító 10, Tóth Ferencz szalontai tanító 10, Nagy Pál ábrányi tanító 10, bábai tanító 10, aranyosi tanító 10, csabai tanító 10, Benedek Barna lánytanító árvái 10 frt.

e) Hollandiai tárból: Simon János hevesi lelkész 10, Kazai Sándor 20, Misleyné 10, Kaszonyiné 10, Horváth Sámuelné 10, Somody János 20 frt.

f) Szükösi tárból: Bodonné 10, Izsákné 10, Sárainé 10, Nyilas Zsuzsánna 10 frtot kaptak.

Ezeokról a nyugtákat főtisztelendő püspök urhoz beküldöttem. Az egyh. megyei segélypénztár állása:

A domesticába beveendő volt 1892-ik évi hátrálék 125 frt 80 kr. Az 1893-ik évi járulékbán 2417 frt 26 kr. Összesen 2543 frt 06 kr. Bevéttetett 92. évi hátrálékban 125 frt 80 kr. 93-ik évi járulékbán 2297 frt 66 kr. Összesen 2418 frt 46 kr. Hátrálékban maradt a számadás lezárásakor 124 frt 60 kr., de ebből 114 frt 60 kr. már bejött úgy, hogy ma csak Átány van még 10 frttal hátrálékban.

Egyházmegyénk népessége — az egyházlátogatói adatok szerint 58553 lélek. Született a mult 1893-ik évben 2275. Meghalt 1919. Szaporodás 356. Házasságra lépett 519 tiszta és 134 vegyes házaspár. Iskolaköteles 5715 gyermek. Iskolába jár 6161. Iskolába nem jár 554. Hitvallást tett 975. Áttért hozzánk 36. Kitért tőlünk 25. Ismétlő iskolaköteles 2134. Tényleg iskolába jár 1904.

Az egyes egyházak összes bevétele volt 111,202 frt 37 kr. Kiadásuk 96,604 frt 67 kr. Maradvány 14,873 frt 69 kr. (Megjegyzendő, hogy egy néhány egyháznak 275 frt 99 kr. tulkiadása volt) Tőkepénz van 47125 frt 89 kr. Alapítvány 16,999 frt 43 kr. Adósság 43,850 frt 80 kr. Magtárakban van buza és gabona 2080 Hl. és 86 liter; árpa 452 Hl. és 93 liter; zab 97 Hl. és 33 liter. Pénzre változtatott magtári tőke 13,092 frt 84 kr. Jótékony adományozások összege 6368 frt 01 kr. Építkezések, befektetések összege 66,692 frt 61 kr.



*Építkezések, befektetések.*

Aranyos iskolát épített 1570 frt 70 kr. költséggel.

Mályi templomtetőt javított 133 frttal.

Kistokaj templomot zsindelezetett 600 frttal.

A.-Zsolcán templomi székek ujítottak 400 frttal.

Miskolcz bérházat épített 28000 frttal.

Heves templomát javította 202 frttal.

Átány tanítói lakot épített 1571 frttal.

Lőrinczfalva kutat készített 25 frtért.

Poroszló két iskoláját új padokkal látta el 255 frttal; az iskola elé pedig egy kényelmes lépcsőházat emeltetett 200 frtért.

T.-Valk két új harangot öntetett 1529 frtért; kerítésekre, felszerelésekre 100 frtot fordított.

T.-Keszi toronytetőt újított, templomot, ablakokat javított 3700 frt. Egy harangot öntetett 503 frtért.

Gelej templomát, tornyát új tetővel látta el 13700 frtért.

T.-Nána templomát körülkerítette 160 frt kiadással.

Igricziben gazdasági épületek állítottak 375 frttal.

T.-Oszlárón templom, torony javított, diszített 603 frt 3 krral.

T.-Palkonyán templom, toronytető újított 512 frttal.

T.-Szederkény a tanító udvarára egy istalót épített 250 frt költséggel.

M.-Keresztes vett iskolai helyiségül egy portát két tanítónői lakással s mellé épített 2 tantermet tömör kőfalakkal, eseréptetővel 10,000 frttal.

*Jótevény adományozások.*

Aranyoson iskolaépítésre Guyon Mariánna grófnő adott 5 frtot, Reichman Gyula izr. vall. 4 frtot, Menyhárt József ábrányi lakos 6 frtot, Faragó János 1 frtot, Szabó Gergelyné az úrasztalára egy fekete selyemkendőt, a hivek munkában ledolgoztak 200 frtot.

Emődön Bene Lajos községi jegyző és neje Horváth Antonia egy elpusztult szőlőterületet ajándékoztak, mely az összhangzatos énekkar vezetőjének jutalmazására használtatik. E terület pénzértéke 400 frt. Piskolthly János 2 frt, Bene Lajos 2 frt, Nagy Sándor 2 frt, Bódogh Tamás lelkész 2 forintot adományoztak az egyháznak.

Csabán Ngs Bárczy Miklós ur az egyháznak 300 frtot ajándékozott.

Zsolcán Nagyméltóságú Br. Vay Béláné szül. Teleky Zsófia grófnő és mélt. Gr. Vay Tihamérné szül. Beniczky Ilona urnők saját belsőségükön egy diszes gyermek-menhelyet építettek s azt az a-zsolczai egyháznak ajándékozták és gondozására bízták.

S.-Kereszturon Putnoky István tanító egész évre az urasztalát ke-nyérrel látja el s e czélra Egyed Istvánné is 1 frtot adott.

Miskolczon az egyházi épületek javítására adakoztak: főt. Kun Bertalan püspök ur 50 frt, Tóth Dániel 50 frt, Nagy Ignác 30 frt, Kun Kálmán 31 frt 80 krt, Horváth Lajos 6 frt, Kun Árpád 37 frt 70 krt. A takarékegylet, mint minden évben, a gymn. tanári nyugdíjintézetre 100 frtot, elemi iskolákra 50 frt adományozott.

Poroszlón Gombás Juliánna 50 frtot alapított, melynek kamata az egyh. szükségei fedezésére szolgál. A helybeli ipartársulat szegény iskolás gyermekek ruházatára 31 frt 50 krt. Ajándékoztatott még az urasztalára 4, a keresztelési edényre 1 selyemkendő.

T.-Valkon egyesek isten dicsőségére 12 frtot adtak. Az utóbbi 4 év alatt összegyűlt adakozások összegét 166 frtot 100 évig tőkésitendő alapul tette az egyház.

Ároktőn Kósa József egyh. gondnok a templom koronkénti ki-javítására 113 frt 50 krt alapított. Ugyanott néhány lelkes tag 2 diszes urasztali kelyhet készíttetett 77 frt 80 krral.

T.-Kesziben néh. Nagy Pál 50 frtot hagyott, melynek kamata szegény iskolás-gyermek tankönyvének beszerzésére fordítandó. Ugyan-csak Nagy Pál toronyórára 150 frtot, egy valaki 5 frtot, N. N. 10 frtot, Tornallyai József főgondnok ur egy harangot öntetett 1010 frt értékben. Egy másik harang árához járultak Veres Antal, Deák Gyula, Karácsondi József, Bogoly József, Mandel Károly róm. cath. 5—5 frttal, Mandel János r. cath. 3 frttal, Klementisz Károly 2 frttal, Veres Dániel, ifj. Juhász János 1 frt 50 krral, Pap János, Vinceze Dániel, T. Kovács János, Hajdu Lajos, özv. Elek Andrásné, id. Hegedűs Tamás, Papp József, Ladányi Sámuel, Gyenge Dániel, Boros Vinceze, S. Gyöngyösi József, Gyurkó János, Demeter Tamás, Kis József, özv. Karácsondy Józsefné, Mandel Mihályné, Nagy Vinceze, Fodor József, Salajt József 1—1 frttal. Az egy forintnál ki-sebb adományok összege: 36 frt 95 kr. Tornallyai József egy pres-byteri jegyzőkönyvet ajándékozott 2 frt 90 kr. értékben.

M.-Csáthon a takarékpénztár, szegény gyermekek ruházatára 20 frtot, Szonyi János és neje Surányi Juliánna urasztali terítőt 100

frt értékben. Dr. Kerékgyártó Elek és neje Jesze Irén Budapestről szintén egy urasztali teritőt 60 frt értékben.

Gelejen egri Kiss András és neje egri Kiss Borbála unokájuk emlékére egy 647 kgr. sulyu harangot öntettek 1099 frt 90 kr. értékben.

S.-Tarjánban az évi adakozás összege 21 frt 54 kr.

T.-Oszlárón Csillik József egy toronyajtót készíttetett 15 frtért, Kis József és neje Lovász Ágnes egy zárt alapító-levelet helyeztek az egyház ládájába s ugyanők 102 frtot adtak alapítványul.

Geszten egyesek 2 frt 50 krt, a polgári előljáróság 22 frt 93 krt adtak.

Sályban Tóth Sámuel gyermekei egy szószéki teritőt, aranyrojtos veres bársonyból és egy valaki keresztelő edény-takarót selyemből, adományoztak.

T.-Daróczon a helybeli énekkar 41 frt 08 krt adott az egyház szükségéinek fedezésére.

Cserépbén egyesek 14 frt 90 krt adtak.

Zsérczen Isten dicsőségére a konfirmált gyermekek 3 frt 30 krt, egyesek 2 frt 50 krt, Kaszonyi János lelkész urvacsorai alapra 12 frt 50 krt ajándékozott. A gondnok 2 frt értékű számadási könyvet készíttetett.

Egerben Fekete József átányi lelkész gyűjteménye 57 frt 20 kr., Sólyom Lajos ónodi lelkész adott 1 frtot, Gróf Zay N. végrendeletileg hagyott 191 frt 88 krt, egyesek 19 frt 17 krt.

Keresztesen néh. Hüvelyes Istvánné Páricsi Zsuzsánna 20 és id. Fodor János 25 frtot hagyományoztak.

Vattának Ő császári és kir. apostoli felsége 100 frtot, id. Zádori István a templomba egy asztalt s arra egy bársonyteritőt készíttetett 50 frt értékben. Kopesik Györgyné 2 frt, Szabó Juliánna miskolci lakos a keresztelési edényre bársonytakarót, Tasnádi István egy harangot öntetett 260 frt értékben.

Kis-Győrben egyesek a katonai heszállásolásért járó dijaikat 39 frt 46 krtban orgona-alapra adták. Ugyancsak itt a megtörtént tagosítás alkalmából az egyház kapott 5 hold szántóföldet, a lelkészi hivatal földje kikerekíttetett 30 holdra, a tanítói hivatal javadalma 16 holdra és a felállítandó 2-ik tanítói hivatal részére adott a kincstár 27 hold földet.

Ezeket előterjesztvén bucsu-szavamat intézem a nt. egyházmegye közönségéhez. Három évvel ezelőtt, érezve testi s szellemi hanyat-



lásomat, kértem, hogy oldozzon fel az esperesi hivatal terheitől. A válasz az lett, hogy véletlenül történik lemondásom, s már csak azért is el nem fogadható. Most ez ellenvetés megszűnik. Ugy a nagymélt. e. m. gondnok urnak, mint sok másoknak tudomására juttattam visszavonulásomat. Kik magasabb kort érnek, tudják, sőt érzik, hogy úgy a szellem, mint a test erőiben visszafejlődés szokott beállani. Én érzem ezt és ez érzés adja ajkaimra a bucsuszt. Nyíltan megvallom, hogy e különben tisztos hivatal rám nézve immár teherré vált; s azt hiszem, hogy ezen nem fog csodálkozni a nt. egyházmegye, ha tudja, hogy a munka különböző ágaiban 35 év óta szolgálom az egyházmegyét. De nem hagyhatom el helyemet addig, míg úgy a nagyméltóságú gondnok, mint az egyházmegyei tanácsbíró uraknak és az egész egyházmegye közönségének hálámat nem nyilvánítom lelkök jóvoltáért, rokonszenvők, figyelmük örökbecsű ajándékaiért, melyekkel hivataloskodásom alatt engemet elhalmoztak. Áldottak s boldogok legyenek mindannyian s tartsák meg jó emlékükből távozó szolgálókat.

3] A felolvasott esperesi jelentés végső pontjában ismételt bucsuszavát intézi Bornemisza József esperes e. m. közgyűlésünkhöz, — felemlíti, hogy három évvel ezelőtt érezve szellemi és testi hanyatlását, kérte egyházmegyénk közgyűlését, hogy oldozza fel az esperesi hivatal terheitől, de lemondása nem fogadtatott el. Most ismétli kérését, bevallja nyíltan, hogy a különben tisztos hivatal reá nézve immár teherré vált; vegye tekintetbe egyházmegyei közgyűlésünk, hogy 35 évi munkásság után kéri elbocsáttatását; ugyanazért fogadja el az esperesi hivatalról való lemondását.

Bornemisza József esperes lemondása — bár el volt reá készülve e. m. közgyűlésünk, hogy a már ezelőtt három évvel tett lemondás ismétlődni fog — leverőleg hatott, mindent megkísérlett e. m. közgyűlésünk, hogy elhatározásának megváltoztatására bírja de minden szives és marasztaló kérés dacára kinyilvánította, hogy lemondása mellett határozottan és visszavonhatlanul megmarad.

Egyházmegyei közgyűlésünk ezen erős elhatározás előtt kénytelen volt meghajolni — lemondását elfogadta.

De midőn ezen lemondást elfogadta, nem mulaszthatja el e. m. közgyűlésünk, hogy távozó esperesének, hivataloskodási ideje alatt tanusított tevékenysége, pontossága, egyházmegyénk iránt mindig nyilvánuló hű gondoskodásáért köszönetét és elismerését ne nyilvánítsa s ne kívánja, hogy hű fáradozása után a jól megérdemelt nyugalmát szerettei körében sokáig élvezze.

4] Bornemisza József esperes lemondása, — és a lemondás elfogadása után az esperesi hivatal ellátása lett szükségessé.

Egyházmegyei közgyűlésünk az esperesi hivatal ellátására nézve akkép intézkedett, hogy Tóth Dánielt — törvényeink szerint mint legidősebb tanácsbíró — kérte fel az esperesi teendők végzésére addig, míg ezen hivatal az egyházak által megejtendő szavazat folytán betöltetik.

Együttal kimondatott, hogy az esperesi hivatal betöltése végett az egyházak szavazatok beadására hivatottak fel s a szavazatok június 15-ig a h. espereshez küldendők.

5] Lengyel Sámuel e. m. tanácsbíró meleg szavakban emlékezett meg nagy halottunk Kossuth Lajosról, kit a magyar nemzet kegyelele csak most kísért sirjába; kifejezést adott annak, hogy oly sokat köszönhet ev. ref. egyházunk egyeteme neki az 1848-ik XX-ik törvényezikk megalkotásáért: ugyanazért tiszteletteljesen indítványozza, hogy az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegye is örökítse meg jegyzőkönyvének lapjain Kossuth Lajos érdemeit; hogy intézzen részvét-iratot fiaihoz, hogy emléksobrára minden lelkész és presbyterium gyűjtést eszközöljön.

Egyházmegyei közgyűlésünk egész készséggel teszi magáévá az indítványt; örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy a magyar nemzet hű fiának: Kossuth Lajosnak érdemeit jegyzőkönyvünk lapjain megörökítse; valamint készséggel járul ahhoz is, hogy kinyilvánítsa, miszerint az Isten-emberének elvesztése miatti gyászban egyházmegyei közgyűlésünk is osztagozik és annak a nagy halott fiaihoz intézendő részvétiratban kifejezést ad; végre elvárja minden egyházmegyénkhez tartozó lelkész és presbytériumtól, hogy a felállíttatni tervezett Kossuth-szobor javára gyűjtést eszközöl.

A fenti határozat értelmében Kossuth Lajos fiaihoz következő részvét-irat intéztessék:

*Nagyságos Kossuth Ferencz és Kossuth Lajos Tódor uraknak  
Budapesten.*

Az alsó-borsodi evangyélium szerint reformált egyházmegye f. év április 4—5-ik napjain Eger-Lövön tartott tavaszi közgyűlése alkalmával, fájó érzések között adott kifejezést honfiúi fájdalmának Nagyságotok édes atyja Kossuth Lajos elhunytá felett, — a ki oly hosszú idő után tért vissza közzénk, az általa annyira imádott hazai földre, — visszatért, de nem tenni, nem munkálni annak boldogítását, hanem megnyugodni hantjai alatt

A magyarországi protestáns egyház, s abban ezen mi alsó-borsodi egyházmegyénk is, kicsiny körében, sokszor nehéz viszonyai

között is mindig hű volt a hazához, mindig hűen munkált a szabadság, testvériség és egyenlőség nemes eszméinek megvalósításán; hiven osztakozott annak örömeiben és fájdalmában. Nem zárkozhatik tehát most sem el, hogy gyászát ne egyesítse a nemzet gyászával; hogy lélekben fel ne keresse a sirt, melyet egy nemzet kegyelete vesz körül, nem teheti, hogy le ne tegye elismerésének koszoruját arra a sirra, mely alatt Kossuth Lajos szendergi álmait. Nem teheti, hogy részt ne vegyen abban a nagy fájdalomban, mely Nagyságotokat mint fiait — a vesztes miatt érte, hiszen ő, nemcsak szeretteié volt, — hanem a mienk is.

Vigasztalja meg Nagyságotokat az a gyász nagysága, az a kegyelet mélysége, mely nemzetünk részéről nagy halottja iránt oly fenszagosan nyilvánult; vigasztalja meg azon tudat, hogy e nemzeti gyászban a magyar hazának minden fia osztozik; hogy emléke élni fog míg magyar lesz, míg magyarul tanítja beszélni az anya gyermekét.

Midőn a fentebbieket Nagyságotoknak egyházmegyénk nevében tudomásukra hozni szerencsénk van, — mély tiszteletünk kifejezése mellett vagyunk Miskolczon.

6] Olvastatott egyházmegyei közgyűlésünk elé terjesztett féléves esperesi jelentésből, hogy egyházmegyei tanácsbiráink sorából ismét hiányzik ama daliás alak, — kit multja közfigyelem. haza és egyház-szeretete rokonszenvünk méltó tárgyává tett; Futó Sámuel böcsi lelkész s egyházmegyei tanácsbíró a mult év őszén sirba tért, — legyen áldott poraiban, s emléke foglaljon helyet jegyzőkönyvünkben.

Egyházmegyei közgyűlésünk igaz és mély fájdalmának ad kifejezést Futó Sámuel böcsi lelkész s egyházmegyei tanácsbíró elhunytá felett; egyszersmind kötelességének tesz eleget, midőn a kidőlt hű munkásnak érdemeit egyházmegyénk jegyzőkönyvének lapjain megörökíti, kívánván, hogy itt maradott nevének, egyetlen leányának s szeretteinek fájdalmokat enyhítse azon tudat, hogy abban egyházmegyénk is osztozik; a megboldogult porréseinek adjon békés nyugalmat a nyugtató sírnak kebele.

A Futó Sámuel halála folytán megüresedett e. m. tanácsbírói szék betöltése végett az egyházak szavazatok beadására hivatnak fel, beadási idő június 15; a szavazatok h. espereshez küldendők.

7] Olvastatott a beterjesztett féléves esperesi jelentésből, hogy az egyházmegyei aljegyzőre beadott szavazatok felbontatván: az eredmény következő: a beérkezett 47 szavazatból Szalonta nem adott szavazatot, Valk ez alkalommal jogát nem kívánta gyakorolni, Szalóczy Pál mellett 16, Bodolay István mellett 31 szavazat nyilatkozott.

Egyházmegyei közgyűlésünk midőn a választás eredményét tudomásul veszi, Bodolay Istvánt megválasztott e. m. aljegyzőnek kijelenti s a szokásos eskü letételére felhíván, ki is azt a közgyűlés előtt letévén, hivatalát elfoglalta.

8] Olvastatott a böcsi egyházban 1893. november 12-én történt lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyv, mely szerint Szalóczy Bertalan geszti lelkész szavazattöbbséggel a böcsi egyház lelkészévé választatott.

A felolvasott jegyzőkönyv szerint a lelkészválasztás a törvény kívánalmainak megfelelőleg törtévé, e választás megerősített. Ugyanezen alkalommal a böcsi egyház és a megválasztott lelkész 4 frt 20 kr. beerősítési díjat az e. m. pénztárába befizették.

9] Olvastatott a böcsi egyház presbytériumának kérelme, — miszerint engedné meg e. m. közgyűlésünk azt, hogy Szalóczy Bertalan megválasztott lelkész hivatalát már ez év ápril 24-én félfizetés huzása mellett elfoglalhassa. — Ugyanekkor Szalóczy Bertalan szóbelileg azon ajánlatot teszi, hogy abban az esetben, ha e. m. közgyűlésünk a fenti presbyterium kérelmének helyt ad, a geszti egyháztól a jövő egyházi évre járó egész lelkészi jövedelmét a leendő helyettes lelkész részére átengedi s e mellett a böcsi volt lelkész özvegyét lakásában nem fogja háborgatni, a mennyiben 1895. ápr. 24-ig nem szándékozik a lelkészi lakon lakni.

Bár a böcsi egyház presbyteriuma az e. kerület Miskolczon 1890. év május hó 6—8 ik napjain tartott közgyűlésében alkotott szabályrendeletétől eltérő intézkedés végett kérelmez; tekintettel azonban a megválasztott lelkész által ajánlott méltányos feltételekre, melyek sem a Böcsön alkalmazni szándékolt feles lelkész jövedelmét nem csonkítják, a mennyiben a geszti egész lelkészi jövedelem felér a böcsi lelkészi jövedelem felével, sem pedig a volt böcsi lelkész özvegyének jogát nem sértik, e. m. közgyűlésünk megengedi, hogy Szalóczy Bertalan hivatalát Böcsön lelkészi félfizetés huzása mellett 1894. ápr. 24-én elfoglalhassa.

10] Olvastatott ugyancsak a böcsi egyház presbytériumának kérelme, — melyben e. m. közgyűlésünket arra kéri: hogy utasítsa a böcsi egyház lelkészét és tanítóit a hivataluk után járó földek állami és községi adóinak fizetésére, azon okból — mert ezen adók fizetésére az egyház magát sohasem kötelezte, erre azt a törvény sem kötelezheti; s e mellett méltányos az, hogy a ki a föld jövedelmét élvezi, adóját is az viselje.

Mintán e. m. közgyűlésünk a böcsi egyház presbyteriumának még 1852. május 20-án hozott s ez alkalommal felterjesztett határozatából arról győződött meg, hogy az egyházi hivatalnokok földje

után járó adók az egyház pénztárát terhelik, s ezen adókat még a tagosítás megtörténte előtti években is az egyház pénztára fizette, tagosítás után pedig a lelkési és tanítói földek nem szaporodtak, e. m. közgyűlésünk a böcsi egyház presbytériumának alaptalan indokokkal támogatott kérelmét — elutasítja.

11] Olvastatott az e. m. pénzügyi választmány 1894. ápril hó 5-ik napján Eger-Lövön tartott ülésének jegyzőkönyve az alábbiakban:

I. Az e. kerületet és e. megyét illető pénztár

bevétele 1893-ik évről . . . . .	3375 frt 61 kr.
Kiadása . . . . .	3375 frt 61 kr.
Pénztári maradvány semmi sem marad.	

II. Az özvegyárva és szűkösi pénztár bevétele

1893-ik évről . . . . .	1401 frt 30 kr.
Kiadása . . . . .	1375 frt 50 kr.
Pénztári maradvány . . . . .	25 frt 80 kr.

melynek ellenében 6 frt teher mutatkozik.

III. Egyházmegyei közpénztár bevétele 1893-ik

évről . . . . .	1066 frt 03 kr.
Kiadása . . . . .	757 frt 69 kr.
Pénztári maradvány . . . . .	308 frt 34 kr.

Az egyházmegye pénztárát illető értékpapirokat, kötvényeket és készpénz-állományt megvizsgálván, 7 db kötvény 691 frt 10 kr. értékben; miskolci hitelintézeti betét-könyvecskében elhelyezve 8179 frt 54 kr.; egy darab miskolci takarékegyleti részvény 100 frt értékben 1895. évről esedékes szelvényeivel és 308 frt 34 kr. készpénz találtatott.

Ezekből kifolyólag Nagy Ignác e. m. pénztárnok urnak tiszta, pontos és lelkiismeretes kezeléséért az e. m. elismerésének kifejezése mellett az 1893. évi számadási kötelezettség terhe alóli felmentés megadása tisztelettel ajánlatik.

Az e. m. pénzügyi választmányának jelentése tudomásul vétetvén, e. m. közgyűlésünk szíves köszönetének és elismerésének kifejezése mellett Nagy Ignác pénztárnoknak az 1893. évi pénztári számadásra vonatkozólag a felmentést megadja.

12] Olvastatott a kis-győri egyház presbytériumának kérelme, melyben e. m. közgyűlésünket arra kéri, hogy még ez év folyamán emelendő új lelkész-lak építéséhez adja beleegyezését; továbbá engedje meg 1200 frtnak a hivekre való kivetését — mivel az egyháznak takarékpénztári betétkönyvön levő 888 frtján, a községnek kölcsönzött s kötvényen levő 200 frtján — egyeseknél szintén kötvényen

kinn levő 700 frtján és 84 köből magtári gabona árán kívül ily összeg szükséges ahhoz, hogy a tervezett építkezést keresztül vihesse, egyszersmind nevezett presbytérium az építendő lelkészlak tervrajzát és költségvetését is beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlésünk meg van győződve arról, hogy a kis-győri lelkész-lak újból való építése nélkülözhetlen; elismeri azt is, hogy a presbytérium által kimutatott összeg az építkezési költséget fedezni fogja s a benyújtott tervrajz és költségvetés ellen sem emel kifogást; minthogy azonban az építkezési költség kivetéséhez, a meglevő egyházi vagyon hovaforrásához, a kivetés módzataihoz az egyházi közgyűlés beleegyezése okvetlenül szükséges, utasittatik nevezett presbytérium, hogy ha még ez évben építkezni akar lehető rövid idő alatt egyházi közgyűlést hívjon össze s ezen közgyűlésnek az építkezéshez való hozzájárulásáról, a kivetés módzatairól szóló jegyzőkönyvét az esperesi hivatalhoz terjeszse be.

Ha ezen kívánalmaknak a kis-győri egyház eleget tesz, esperesi hivatal felhatalmaztatik, hogy nevezett egyháznak az építkezésre való engedélyt megadhassa.

**13]** Az e. megyénk területén alkalmazásban levő segédlelkészek következőleg helyeztetek el:

1. Kovács Mihály M.-Keresztes, 2. Nagy Barna T.-Palkonya, 3. Kovács Károly Miskolcz, 4. Fodor Gyula Kis-Győr, 5. Szabó Bertalan Geszt, 6. Ando Lajos Vatta, 7. Béky József Böcs, 8. Balázs Ignác M.-Keresztes, 9. Gaál Ferencz Átány, 10. Bodolay Miklós Szederkény, 11. Nagy Lajos Tisza-Nána, 12. Tóth Ferencz Lőrinczfalva, 13. Csik Dániel püspöki titkár Miskolcz, 14. Dr. Tüdős István Miskolcz, 15. Bodnár Béla Gelej, 16. Szabó Endre T.-Tarján, 17. Fűry Lajos Poroszló, 18. Tóth Béla Miskolcz.

**14]** A f. hó 17-én kezdődő miskolczi tavaszi egyházkerületi közgyűlésre az elnökök mellé e. megyei képviselőkül kiküldetnek:

Maklár Károly, Nagy Ignác, Fekete József papi, — Lengyel Sámuel, Bárczay Miklós, Molnár Bertalan világi tanácsbírák.

**15]** Olvastatott Tóth Imre tiszakeszii tanító kérvénye, melyben előadja, hogy 1874. év tavaszán Nemes-Bikken tartott e. m. gyűlés alkalmával oklevél szerezhetése indokából egyházmegyénk tanügyi bizottsága előtt a tanítói vizsgát letette, de a letett vizsgáról a bizonylat csak három év mulva állittatott ki: nehogy jövőben bekövetkehető nyugdíjaztatása alkalmával — ha a szolgálati idő számításánál az oklevél kelte vétetnék alapul — ezen három év elveszsen: alázattal esedezik e. m. közgyűlésünknek, hogy oklevelére hátíratozni

méltóztassék azt, miszerint tanítói oklevele a vizsga letétele után három évre lett kiállítva.

Egyházmegyei közgyűlésünk nevezett tanító kérelmét teljesíthetőnek mondta ki, kérelmének teljesítésével Tóth Dánielt, mint h. esperest bizza meg.

16] Bodolay István körlelkész, — hivatkozván arra, — miszerint a körlelkészséget már hat éven keresztül viseli, de meg arra is, hogy e. m. aljegyzővé történt megválasztatása által teendői ismét szaporodnak, körlelkészi teendőitől való felmentését tiszteletteljesen kérelmezi.

Nevezett körlelkész felhozott indokait e. m. közgyűlésünk méltányolván, midőn őt a körlelkészség teendőitől felmenti, egyidejűleg helyette a csáthi járás egyik körlelkészéül Fekete Gyula t.-keszii lelkészt nevezi ki.

17] Olvastatott a mályi-i leány-egyházban 1894. márcz. 14-én tartott egyháztanácsban felvett jegyzőkönyv, melyben nevezett egyház előljárai előterjesztik, hogy a néptanítók lapjában történt hirdetés folytán jelentkezett tanítók közül Nagy Simon besztereczi tanítót szavazat-többséggel a mályi-i ev. ref. leány-egyház előkönyörgő tanítójának megválasztották.

E. m. közgyűlésünk helyesléssel veszi tudomásul a mályii ev. ref. leány-egyház előljároságának eljárását; elválasztott tanítóját Nagy Simont a szokásos beerősítési díj lefizetése és az eskü letévése után a mályi ev. ref. leány-egyház előkönyörgő tanítói állomásán megerősíti.

18] Olvastatott e. megyénk tanügyi bizottságának a ft. tiszáninneri e. kerület által kiadni szándékolt „Dezső-féle tantervre“ egyházmegyei közgyűlésünkhöz beadott véleményes jelentése, melyben feltünteti: hogy munkálatánál beható megfigyelés tárgyává tette, a hozzá mult évi őszi közgyűlésünkből áttett, az alsó-borsodi tanítói-egylet megbízásából készült részletes birálatot; az abban kifejtett elveket helyeseknek találván s azt egészen magáévá teszi, sőt kimondja, hogy ezen tanterv korszakot alkotó mű népnevelésünk életében; régóta érzett hiányt van hivatva pótolni, ugyanazért azt, — mint ilyent — tiszteletteljesen elfogadásra ajánlja e. m. közgyűlésünknek, de azon meggyőződését fejezi ki, hogy ezen tanterv is csak akkor fog megfelelni intenióinak, ha a) készítettnek tankönyvek jók, rövidek, világos nyelven írottak, b) ha emeltetik a tanítói-kar színvonala a tanítók illendő díjazása által, c) ha meglesznek a sikeres kilátást nyújtó

taneszközök, *d*) ha intézkedés tétetik a pontos iskoláztatás és a mulasztás megakadályozására nézve.

E m. közgyűlésünk tanügyi bizottságunk véleményes jelentésében kifejezett nézetét egészben magáévá teszi s elfogadja: a Dezső-féle tantervet népnevelésünkre nézve szükségesnek mondja s annak kiadását és kötelezővé tételét a ft e ker. közgyűlésnek tiszteletteljesen véleményezi.

19] Olvastatott az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegyei lelkész özvegy-árva-gyámintézet választmányának Miskolczon 1894. febr. 28-án tartott ülésében felvett jegyzőkönyv, — melynek II-ik pontjában előterjesztetik, mivel a megejtett számadásból nyilvánvaló lett az, hogy a pénztár pontosan kezeltetik, a számadása helyben hagyatott — pénztárnoknak a múlt 1893-ik évről a felelősség alól felmentessék; továbbá, hogy e. m. közgyűlésünk hatályos közbelépésével hasson oda, miszerint az alapszabályok 6. §-ának első bekezdése t. i. „az évi befizetések november 1-ig teljesíttessenek“, szigoruan betartassék; végre a VI-ik pontjában, hogy érkezettnek látja az időt, intézkedni a felől, miszerint a már két év mulva megnyitandó lelkész-özvegyi árva-gyámintézet által adandó segély mily összegig terjedhet? erre nézve tiszteletteljesen javasolja a 12. §. B) pontjának IV-ik bekezdését azon záradékkal megtoldani, hogy a gyámdíj mennyisége 200 frtnál több nem lehet.

Örömmel vesz tudomást e. m. közgyűlésünk özv- árva-gyámintézetünk rendben létéről, annak helyes és megfelelő vezetéséről, készséggel oldja fel Sólyom Lajos pénztárnokot nevezett évről a felelősség alól, továbbá felhívja egyházmegyénk lelkészeit, hogy a befizetésre nézve november elsejét, mint véghatáridőt tekintsék, végre a 12. §. B) pontjának a javasolt záradékkal való megoldására nézve belenyugvását adja.

20] Olvastatott Kaszonyi János zsérczi lelkész által e. m. közgyűlésünk elé terjesztett kérvény, melyben előterjeszti, hogy lelkészi jövedelme távolról sem közelíti meg azon összeget, mely az egyházmegye által 1883-ik évben eszközölt felvételben feltüntetve van, s így a hivatkozott évben eszközölt felvétel szerint reá kirótt s az özvegy-árva-gyámintézet részére fizetendő összeg — sérelmes és terhelő alázatteljesen azon kérelemmel járul e. m. közgyűlésünk elé, miszerint hasson oda, hogy a zsérczi ev. ref. lelkész jövedelme a valószínűleg megfelelően helyesbítették — és az így megállapított fizetés után számíttassék fel özv. árvatári illetősége.

E. m. közgyűlésünk bár meggyőződött nevezett lelkész kérelmének jogos és igaz voltáról, de nem tartja helyesnek, hogy a



már egyszer elfogadott alap újra, meg újra megbolygattassék. annyival inkább, mert a befizetések három éven át egyházmegyénk lelkészei által épen ezen az alapon eszközöltettek, kérelmét nem teljesítheti.

21] Olvastatott a zsérczi egyház presbyteriuma nevében Kaszonyi János lelkész és Marton Judiás gondnok által e. m. közgyűlésünkhöz beadott kérvény, — melyben azt kérelmezik, hogy nevezett egyház díjlevelének VI-ik pontját illetőleg, mely így szól: „Minden gazdaember, ha földet bir, 10 font szénát és 10 font szalmát; ha pedig földet nem bir, 10 font szénát ad“ — 1893. év november 12-én tartott presbyteriumi ülésben akként intézkedett, hogy ezen fizetés pénzre változtassék, még pedig úgy, hogy minden font szénáért fizessenek 2 krt, tehát 10 font szénáért 20 krt; a szalmának fontjáért 1 krt, tehát 10 font szalmáért 10 krt, ezen határozatot a közgyűlés is tudomásul vette, sőt azt a múlt 1893-ik évben gyakorlatba is hozta, ezen változtatás tudomásul vételét és megerősítését.

E. m. közgyűlésünk helyeslőleg veszi tudomásul nevezett egyházközség előljáróságának a mai kor viszonyainak megfelelő intézkedését s arra a fentebbi feltételek mellett készséggel adja bele nyugvását és végleges megerősítés végett a ft. e. kerületi közgyűléshez felterjeszteni határozza.

22] Olvastatott a cserépfalusi egyház presbyteriumának 1894. márcz. hó 16-án kelt s egyházmegyei közgyűlésünkhöz beterjesztett folyamodványa, — melyben az iránt kérvényeznek: miszerint engedjék meg nevezett egyház előljáróságának, hogy Mátyás király korabeli urvacsorai kelyhét, mely a folytonos használat által már eddig is sokat veszített értékéből és még bizonyára többet fogna veszíteni, gróf Andrássy Géza ő méltóságának, mint legtöbbet ígérőnek 1500 frtért és 150 frtért, mint az eladandó kehelyhez hasonló kehely készítésére szánt összegért, elárusíthassa és abból egy el nem idegeníthető tőkét létesíthessen.

E. m. közgyűlésünk miután meggyőződést szerzett magának arról, hogy nevezett egyház előljárósága br. Vay Elemér főgondnok s egyházmegyei tanácsbíró közbenjárásával mindent elkövetett arra nézve, hogy azt minél jobban értékesíthesse, helybenhagyja a cserépi egyház előljáróságának azon intézkedését, hogy urvacsorai kelyhét 1500 frt és 150 frt vételárért gr. Andrássy Géza ő méltóságának eladja, valamint azt is, sőt azt meg is várja, hogy ezen vételárból, egy évenkiint kamatozó és el nem idegeníthető tőkét létesít, ezen határozata jóváhagyás végett ft. e. kerülethez felterjesztetik.

**23]** Olvastatott Kovács Károly egri missiói lelkésznek a mult 1893. évről működését részletesen felölelő, s egyházmegyei közgyűlésünkhöz beterjesztett jelentése.

A felolvasott jelentésből örömmel veti tudomást e m. közgyűlésünk arról: hogy az egri ev. ref. egyház tapintatos és körültekintő vezetés következtében időről-időre folytonosan emelkedőben van ugy vallás-erkölcsi, mint anyagi tekintetben; s örömmel hozza ezen körülményt tudomására a ft. e. kerületi gyűlésnek.

**24]** Olvastatott Korom Márton poroszlói községi bírónak, — mint, a gr. Károlyi-féle birtokot megvevő társaság megbizottjának, e. m. közgyűlésünk elé terjesztett kérvénye, — melyben kéri ugy a maga, mint megbizói nevében, hogy a reájok — ezen birtok után — 1894. évre kivetett 15 frt 40 kr. közalapi adó fizetése alól oldoztassanak fel, kéri pedig azt következő okok és feltételek mellett. Az általok megvásárolt birtok előbbeni tulajdonosa gr. Károlyi István a poroszlói róm. cath. egyház patronusa volt s így ezen teher a poroszlói róm. kath. egyház előljárósága és főhatóságának állítása szerint reájok is átszállott, s annak teljesítésére nemcsak felhivattak, hanem be is pereltettek, sőt az elsőfoku bíróság által 470 frt tőke és ennek járulékaiban el is marasztaltattak: tehát addig, míg ezen patronatusi kötelezettség tisztázva nem lesz — kéri magokat feloldoztatni, — nehogy egy és ugyanazon időben két egyház terhét kénytelenitessenek hordozni.

A felolvasott kérvény, de meg folyamodó felvilágosító szavai folytán egyházmegyei közgyűlésünk Korom Márton és társait a fentebb feltüntetett patronatusi ügy végleges elintézéséig az ezen birtok után reájok eső 15 frt 40 krt közalapi adó fizetése alól feloldja, de egyidejűleg kimondja, hogy ez nem szolgálhat alapul más egyházi terhek feloldozására is.

**25]** A h.-szalontai egyház hívei új paplak építését határozván el, ennek még a f. év folyamán való kivitelére a szükséges kő, vályog, téglá, homokon és fuvaron kívül, a presbyterium és egyházi közgyűlés egyhangu belenyugvásával az egyháztagokra 1340 frt építési költséget vetett ki s az építendő lelkészlak tervrajzát oly kérelemmel terjeszti be, hogy mindkét nemű intézkedését hagyja helybe e. m. közgyűlésünk.

A heő-szalontai egyház előljáróságának kérelme megadatik, a bemutatott tervrajz helybenhagyatik s erről jegyzőkönyvi kivonaton értesittetik.

**26]** Olvastatott a h.-bábai egyház előljárósága által egyházmegyei közgyűlésünkhöz beterjesztett kérvény, melyben nevezett egyház elől-

járósága az iránt kérvényez: hogy új templomtornyot akarván készíttetni, úgy az építészszel megkötött szerződést, mint a költségvetést és a bemutatott tervrajzot jóváhagyni s megerősíteni legyen kegyes e. m. közgyűlésünk; továbbá az iránt, hogy a főt. e. ker. 1889. évi Miskolczon tartott gyűlésének 83. jegyzőkönyvi pontjában engedélyezett Kovács János-féle hagyaték eladása — azon feltét alatt — hogy annak ára, mint hagyomány, takarékpénztárilag fog kezeltetni, jóváhagyassék és megerősítés végett a főt. e. kerületi közgyűléshez felterjesztessék.

E. m. közgyűlésünk nevezett egyház előljáróságának beterjesztett kérvénye folytán készséggel elfogadja a Wind István jó-hirű építész által készített torony tervrajzát s annak a tervszerinti megvalósításába belenyugvását adja; a kivetési kulcsot és az építészszel kötött szerződést megerősíti; a Kovács-féle hagyaték eladásának — a jelzett feltétel mellett — végleges megerősítését az e. ker. közgyűlésnek tiszteletteljesen véleményezi.

27] A dorogmai egyház az általa építendő új iskolai épület költségeinek fedezésére a már megszavazott s az 1893. évi őszi e. m. gyűlés által jóváhagyott 600 frt építési költségen kívül újabb 600 frtot vetvén ki az egyháztagokra, a kivetésről s annak elfogadásáról szóló egyházi közgyűlés jegyzőkönyvét helybenhagyás végett e. m. közgyűlésünk elé terjeszti.

Fenti egyház előljáróságának intézkedése jóváhagyatik s erről jegyzőkönyvi kivonatban értesítettik.

28] A harsányi egyház presbytériuma azon kérelemmel járul e. m. közgyűlésünk elé, miszerint engedje meg: hogy a lelkészöknek fizetendő must itezéje 4 krban számítassék.

Miután az 1893. évi őszi e. ker. gyűlés a must megváltási árát itezéenként 6 krban szabta meg, fenti presbytérium kérelme mint a mely megállapított szabályokba ütközik, visszautasítottatik s erről jegyzőkönyvi kivonatban értesítettik.

29] A miskolczi egyház presbytériuma azon kérelmét terjeszti be, hogy engedtessék meg az egyháznak, miszerint előbbi intézkedésétől eltérőleg törlesztési kölesönként jelzálogi bekebelezés mellett 20000 forintot felvehessen s ebből részint az egyház elköltött pénzalapjai pótoltassanak helyre, részint a már meglevő s jó jövedelmet hajtó bérház területén levő szabad hely beépíttessék. Egyszersmind becsatolja a miskolczi kir. telekkönyvi törvényszékhez intézett kérvényét is, melylyel a bérház telekkönyvére feljegyzett „kórház“ kitélt szükséges telekkönyvileg kitöröltetni, hogy a bérház jelzálogul elfogadtassék.

E. m. közgyűlésünk már eddig is tapasztalván a miskolczi egyháznak a bérház felépítése által saját anyagi felvirágzására tett czélszerű intézkedését: készséggel adja beleegyezését, hogy nevezett egyház összes ingatlanaira leendő jelzálogi bekebelezés mellett 20000 frt törlesztési kölcsönt felvehessen; egyzersmind hozzájárul azon kérelméhez, hogy a „kórház“ kitélt telekkönyvileg töröltethesse. Ezen határozat mellékleteivel együtt a ft. e. ker. közgyűléshez ajánlólag felterjesztendő.

**30]** Tóth Ferencz Lőrinczfalván működő s.-lelkész azon kérelemmel járul e. m. közgyűlésünk elé, hogy utasítsa a lőrinczfalvai l. egyház presbytériumát az ő konyhakertjének körülkerítésére, mivel e kertek kerítés nélkül nem használhatja.

Megbizatik Kerekes József poroszlói lelkész, hogy fenti kérelmére a lőrinczfalvai presbytériumnál érvényt szerezni igyekezék. Ezen határozat Kerekes József poroszlói lelkészszel közöltetik.

**31]** Felolvastatott az 1893. évi szept. 19—20-án tartott e. ker. gyűlés jegyzőkönyvének 7. pontja, melynek értelmében a sárospataki főiskola igazgató-tanácsának javaslata szerint az alsó-borsodi egyházmegyére, melynek egyes egyházközségei az 1893. évi egyházlátogatói összeírás adatai szerint supplicationalis segély czimén eddig 170 frt 85 krt adtak összesen a s.-pataki főiskolára, — az összes egyházmegyékre supplicationalis segély megváltása czimén kivetendő 2000 frtból 520 frt esnék.

E. m. közgyűlésünk beható tárgyalás alá vétén a s.-pataki főiskola igazgató-tanácsának javaslatát, kénytelen kijelenteni, hogy azt, mint a mely különben is sok oldalról igénybe vett egyházakat túl terhelné, nem fogadhatja el; hanem supplicationalis segély megváltása czimén az egyes egyházaktól beszédendő összesen 170 frt 85 krra menő összeget kész a s.-pataki főiskola részére évenként beszolgáltatni.

Ezen határozat a főtiszt. e. ker. tavaszi közgyűléssel közöltetik.

**32]** Olvastatott az ónodi egyházban az egyházlátogatók által felvett jegyzőkönyv, melyből kitűnik, hogy ezen egyháznak a muhi pusztából vásárolt birtokból folyó birtokviszonyai mind ez ideig rendezve nincsenek; — sőt ezen birtok bérbeadásából kifolyólag perrel támadtatott meg.

Nevezett egyház előjárósága utasittatik, hogy jelzett birtokviszonyát tárgyazó ügyét rendezni igyekezzen; Fodor Pál e. m. ügyész pedig felhivatik, hogy az egyháznak ezen birtok bérbe-

adásából folyó peréről az esperesi hivatalhoz kimerítő jelentést adjon be.

Miről az ónodi egyház előjárósága és Fodor Pál e. m. ügyész jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

**33]** Olvastatott a maklári egyházban az egyházlátogatók által felvett jegyzőkönyv, melyből kitűnik, hogy a Lipese Imre által tett 500 frtos alapítvány ügye még ez ideig nem tisztázott.

E. m. ügyész felhivatik, hogy ezen ügyről való jelentését az esperesi hivatalhoz adja be.

Miről Fodor Pál e. m. ügyész jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

**34]** Olvastatott az ábrányi egyházban felvett egyházlátogatási jegyzőkönyv, melyből kitűnik, hogy nevezett egyház templomának tornya dűledező félben van.

Utasítatik fenti egyház presbytériuma, hogy kint levő 210 frt követelését hajtsa be; továbbá igyekezzék az országos egyházi közalpból segélyért folyamodni; ha pedig az ekként bejövő összeg sem volna elégséges, kivetést eszközöljön, hogy közveszélyes állapotban levő templom tornyát megcsináltathassa.

Miről az ábrányi egyház előjárósága jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

**35]** Olvastatott az ároktői egyházban felvett egyházlátogatási jegyzőkönyv, melyből kitűnik, hogy nevezett egyház az e. ker. pénztári tartozása után 1892. és 1893. évre járó kamatot nem fizette be.

Esperesi hivatal felkérte, hogy utasítsa fenti egyház előjáróságát, miszerint anyagi ügyeit lehető rövid idő alatt rendezze s e tekintetben az e. megyei gyűlés aggodalmát oszlassa el.

**36]** Olvastatott az eger-lövői egyházban felvett egyházlátogatási jegyzőkönyv, melynek adatai szerint a néh. Soós Jánosné 2000 frtos hagyománya a szükséges s megfelelő kötvény által mind ez ideig biztosítva nincs.

Nevezett egyház presbytériuma az egyházmegyének 1893. évben e tekintetben hozott határozatának keresztülvitelére utasítatik; felhivatik, hogy intézkedéséről szóló jelentését az ősz e. m. közgyűléshez adja be.

Miről az eger-lövői egyház presbytériuma jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

**37]** Olvastatott a s.-kereszturi egyházban felvett egyházlátogatási jegyzőkönyv, melyből kitűnik, hogy régi s használhatatlan lelkészlakának újból való építése — daczára az e. m. többszöri meghagyásainak, mind ez ideig nem eszközöltetett.

Nevezett egyház presbytériuma utasítatik, hogy a lelkész-

lak újból való építése ügyében a kellő intézkedéseket lehető rövid idő alatt megtegye s erről szóló jelentését az esperesi hivatalhoz adja be.

Miről a s.-keresztúri egyház presbytériuma jegyzőkönyvi kivonaton értesítettik.

**38]** Olvastatott a mályi-i leányegyházban felvett egyházlátogatási jegyzőkönyv, melyből kitűnik, hogy nevezett egyház által néhány évre a volt nyéki községi jegyző kezébe befizetett tanítói nyugdíj — daczára annak, hogy a befizetést nyugtákkal képes igazolni, a miskolci kir. adóhivatal által ujjolag követeltetik; továbbá, hogy az egyház az utóbbi 5 éven keresztül tanítói nyugdíjat egyáltalában nem fizetett.

A mályi egyház előjárósága utasittatik, hogy a volt nyéki jegyző kezébe befizetett tanítói nyugdíj ügyében a megyei közigazgatási bizottsághoz kérelmet intézzen és sérelmét ezen az uton orvosolja; az öt éven keresztül nem fizetett tanítói nyugdíjra nézve pedig felhivatik, hogy kivetést eszközöljön s az így befolyandó összeget mindaddig, míg a megyei közigazgatási bizottság a befizetett, de a volt nyéki jegyző által az adóhivatalba be nem adott tanítói nyugdíjra nézve a végleges intézkedéseket meg nem teszi, valamely pénzintézetben helyezze el.

Miről nevezett egyház előjárósága jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő

**39]** Olvastatott Ágoston Sándor nyugalmazott lelkésznek e. m. közgyűlésünkhöz beterjesztett három rendbeli kérvénye; melynek egyikében 1889. ápr. 4. Kis-Tokajban s 1891. évben Ladházán tartott e. m. gyűléseknek reá vonatkozó határozatait kiadatni kérelmezi; másokban, hogy megélhetése legalább egyidőre biztosittassék, a geszti egyházba, feles papnak berendeltetését kéri; végre a mályi-i leányegyházban viselt előkönyörgő tanítói hivatal teendőinek teljesítéséig az e. ker. által nevezett hivatal részére kiutalt 50 frtból, melyet Székely József volt mályi-i tanító vett fel, az őt illető 17 frt 50 kr. biztosítását, illetve kifizetését kéri.

E. m. közgyűlésünk nevezett nyugalmazott lelkész két első kérelmét nem teljesitheti; az utóbbira nézve pedig, a mennyiben kérelme jogos és méltányos, az esperesi hivatal felkéri, hogy annak eszközzésére minden lehető megtenni sziveskedjék.

Ezen határozatról Ágoston Sándor jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

**40]** Hirdetésre a ft. e. kerületi közgyűlésnek a következő egyházak ajánlatnak u. m.:

Ládháza, Mályi, Ábrány, Andornok, Dorogma.

41] Olvastattak Végh Györgyné szül. Rózenkrancz Malvin, — a lád-  
házai és mályi-i egyházak segélyért esdő kérvényeik.

E. m. közgyűlésünk örömmel jönne nevezett lelkészözvegy  
és egyházak segélyezésére: de mivel rendelkezése alatt nincs oly  
alap, melyből azt eszközölhetné — sajnálattal bár — de mégis  
kénytelen kimondani, hogy kérelmököt nem teljesítheti.

42] Mindezen jegyzőkönyvi pontozatok  
meghitelesítették.

Jegyzették Sólyom Gyula e. m. főjegyző az 1. 2. 3. 4. 5.  
6. 7. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 40. 41. 42.  
és I. II. törvényszéki pontokat.

Bodolay István e. m. aljegyző: a 8. 9. 10. 11. 12. 25. 26. 27.  
28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. pontokat.



## TÖRVÉNYSZÉKI ÜGYEK.

Az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegye törvényszékének Eger-Lövön  
1894. ápril 4-én tartott ülésében felvett

### J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

#### I.

*Tóth Károly s.-palkonyai tanító fegyelmi ügye.*

Jelenvoltak a bíróság részéről: Bornemisza József esperes, báró Vay Béla elnökök. Lengyel Sámuel, báró Vay Elemér, Bárczay Miklós, Makláró Károly, Szalóczy Bertalan e. m. tanácsbírák, mint szavazó bírók; Sólyom Gyula mint jegyző.

Olvastatott a t.-palkonyai ev. ref. egyház presbytériumának 1893. november 16-án tartott ülésében felvett jegyzőkönyv, melyben nevezett egyház presbytériuma előterjeszti, hogy Tóth Károly tanító, az egyház megélemedett lelkősze ellen tiszteletlen kifejezésekkel élt; hogy mind az egyház előljáróival szemben, mind saját családjá körében botrányos magaviseletet tanusít; hogy sokszor a szeszes italoktól felhevülve lép iskolájába és ott, egy tanító szájába nem illő, sőt szeméremsertő szavakat használ; végre hogy templomi botrányokat idéz elő.

Majd olvastatott az ezen ügyben megtartott vizsgálat jegyzőkönyve, — a tanító és presbytérium által ujabban beadott iratok, — mindkét fél újolog kihallgattván, — következőleg

#### i t é l t :

Tóth Károly t.-palkonyai tanítót e. m. törvényszékünk az egyházi törvény 246. §-ának e) pontjára itéli, úgy azonban, hogy jelenlegi működése helyét f. évi szept. 1-én lesz köteles elhagyni, az egyház előljárósága felhatalmaztatik, miszerint a tanítói hivatalnak a jövő



iskolai évben való ellátására nézve a szükséges lépéseket megtelhesse ; valamint nevezett tanítónak is megengedtetik, hogy ha megfelelő állomáshoz jut, — azt fenti határidőn belül is elfoglalhassa.

### Indító okok:

Bár a felmerült vádak mindenike a nyomozati iratokból beigazolhatóak nem voltak is, de az kétségen kívül nyilvánvaló lett, hogy Tóth Károly tanító élete, viselkedése az egyházi törvény 168., 169. §-ainak nem felel meg ; hogy az egyházi előljárók ellenszenvét viselkedésével maga iránt felköltötte ; hogy nevezett tanító működése a palkonyai egyházban sem valláserkölcsei, sem népnevelési tekintetben áldásos nem lehet ; — de meg már mind az egyház előljárósága, mind az egyházlátogatóság által többször figyelmeztetve volt, ezért reá a 246. §-nak e) pontját kellett alkalmazni.

Ezen ítélet a személyesen jelenlevő felek előtt az elnökség által élő szóval kihirdettetett, Tóth Károly tanító felebbezését kinyilvánította.

**Br. Vay Béla,**  
e. m. gondnok, világi elnök.

**Sólyom Gyula,**  
jegyző.

**Bornemisza József,**  
esperes, egyházi elnök.

## II.

*A geszti egyházban f. évi febr. 11-én megtartott lelkészválasztási ügy.*

Jelen voltak a bíróság részéről: Bornemisza József esperes, báró Vay Béla e. m. gondnok, mint elnökök ; Tóth Dániel, Nagy Ignác, Makláró Károly, Lengyel Sámuel, báró Vay Elemér, Szathmáry Kir. Pál, Molnár Bertalan tanácsbírák, mint szavazó bírók ; Fekete József előadó, Sólyom Gyula mint jegyző.

Fekete József előadó előterjeszti, hogy a geszti ev. ref. egyházban f. évi febr. 11-én megejtett lelkészválasztás ellen Kazai Sándor, Kovács Károly és Csik Dániel az esperesi hivatalhoz kérvényt adtak be, melyben azon ok miatt, mert a megválasztott Thury Sándor hubói lelkész az egyházi törvény 198. §-a ellen vétett, amennyiben Ónodban tartott isteni tiszteletet s a választó geszti egyház tagjai közül 14-en ott hallgatták meg — nyomozó bizottság kiküldését és a megejtett választás megerősítésének felfüggesztését kérelmezik.

Ezen kérvény, a megtartott vizsgálati jegyzőkönyvnek, Thury

Sándor beadványának felolvasása s beható tárgyalása után egyházmegyei törvényszékünk következőleg

ítélt:

A geszti ev. ref. egyházban f. évi febr. 11-én megtartott lelkészválasztást jóváhagyja, — a megválasztott Thury Sándort a geszti lelkészi állomáson szavazattöbbséggel megerősíti.

Indító okok:

A nyomozási iratokból, az ahhoz csatolt Sólyom Lajos ónodi lelkész által kiállított hivatalos nyilatkozatból, de meg magának Thury Sándornak az esperesi hivatalhoz intézett beadványából világos lett ugyan az, hogy ezen lelkészválasztásnál a fentebb idézett 198. §. megsértetett; mivel azonban a jelen esethez hasonló esetek már más egyházmegyékben is fordultak elő s a választások nem semmisítették meg, mert a jelenben érvényben levő zsinati törvény nem mondja sehol sem: hogy ezen 198. §. megsértése a választás megsemmisítését vonná maga után; továbbá, mivel e. m. törvényszékünk nem látja tanácsosnak, hogy a különben is izgatottságban levő egyház hivei újabb választási izgalmaknak tétessenek ki; végre mivel a választás a törvény intézkedéseinek megfelelőleg folyt le s nevezett lelkész ellen más vád nem emeltetett: ezen okoknál fogva a választás megerősített.

**Br. Vay Béla,**

o. m. gondnok, világi elnök.

**Bornemisza József,**

esperes, egyházi elnök.

**Sólyom Gyula,**

jegyző.

## A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak kimutatása.

1. A közgyűlés megnyitása.
2. Esperesi féléves jelentés.
3. Bornemisza József esperes leköszönése.
4. Az esperesi hivatal ideiglenes betöltése Tóth Dániel legidősebb tanácsbíróval s a szavazás elrendelése.
5. Megemlékezés Kossuth Lajosról s fiaihoz részvétirat intéztetik.
6. Futó Sámuel e. m. tanácsbíró elhunytá bejelentetik, érdeme jegyzőkönyvbe foglaltatik.
7. Bodolay István aljegyzővé megválasztatik.
8. Szalóczy Bertalan a böcsi egyház lelkészi állomásán megerősítettik.
9. A böcsi egyház presbyteriumának kérelme, hogy elválasztott lelkészek állomását a folyó évben elfoglalhassa — megadatik.
10. A böcsi egyház presbyteriumának kérelme, miszerint a lelkészi és tanítói földek után az adót az annak jövedelmét élvezők fizessék, elutasítottak.
11. Az e. m. pénzügyi választmány jelentése.
12. A kisgyőri egyházban építeni szándékolt lelkészlak és annak költségvetése, s megfelelő intézkedések megtétele után jóváhagyatik.
13. A segédlelkészek elhelyeztetnek.
14. Az e. kerületi közgyűlésre képviselők küldetnek.
15. Tóth Imre kérelmének teljesítésével az esperesi hivatal megbízatik.
16. Bodolay István a körlelkészségről lemond, helyette Fekete Gyula választatik.
17. A mályi egyház tanítói állomásán Nagy Simon megválasztott tanító megerősítettik.
18. A tanügyi bizottság jelentése elfogadtatik.
19. Az özvegy-árvatár választmányának jelentése folytán a pénztárnok a felelősség alól feloldatik, — javaslatai elfogadtattak.
20. Kaszonyi János kérelme nem teljesítettik.
21. A zsérczi egyház hiveinek intézkedése a széna és szalma megváltására nézve jóváhagyatik.
22. A cserépfalusi egyháznak a kehely eladása megengedtetik.
23. Kovács Károly egri lelkész jelentése tudomásul vétetik.
24. Korom Márton és társainak kérelmek megadatik.
25. A szalontai lelkészlak tervrajza és kivetése jóváhagyatik.
26. A h. bábai egyház templomtornyának tervrajza helybenhagyatott, a Kovács János-féle hagyaték eladásának megerősítésére a ft. e. ker. megerősítetik.

27. A dorogmai egyház előjáróságának eljárása helybenhagyatik.
28. A harsányi egyház azon kérelmével, hogy a mustnak itczéjét 4 krral válthassa meg — elutasittatik.
29. A miskolczi egyház kérelme megadatik.
30. Tóth Ferencz kérelmének érvényt szerezni Kerekes József poroszlói lelkész bizatik meg.
31. A s.-pataki főiskola igazgató-tanácsának azon javaslata, hogy egyházmegyénk supplicationális segély czimén évenként 520 frtot fizessen — nem fogadtatott el.
32. Az ónodi egyház birtokviszonyáról jelentésadás végett Fodor Pál e. m. ügyész felhivatik.
33. A Lipcsey Imre 500 frtos alapítvány ügyében, Fodor Pál e. m. ügyész jelentésének beadására hivatik fel.
34. Az ábrányi egyház utasittatik, hogy düledező tornya rendbehozására minden lehető kövessen el.
35. Az ároktői egyház előjárósága utasittatik anyagi ügyeinek rendezésére.
36. Az eger-lövői egyház előjárósága utasittatik, hogy Soós Jánosné 2000 frtos hagyományát megfelelő kötvény által biztosítsa.
37. A s.-keresztúri egyház előjárósága intézkedésre hivatik fel lelkészlakának újból való építésére nézve.
38. A mályii egyház előjárósága utasittatik intézkedni több évi tanítói nyugdíjhátráléka tisztázására.
39. Ágoston Sándor nyugalmazott lelkész kérelmeire határozat hozatik.
40. Közhirdetésre ajánlott egyházak.
41. Végh Györgyné, a ládházai-mályii egyházak kérelmökkel elutasittattak
42. Jegyzőkönyv hitelesittetik.

#### Törvényszéki ügyek.

1. Tóth Károly palkonyai tanító ügye.
2. A geszti lelkészválasztás.









